

RAPPORTAGE

Archeologisch vooronderzoek

Abdis van Thornstraat 70 e.o.

Oosterhout, gemeente Oosterhout

Archeologisch vooronderzoek

Abdis van Thornstraat 70 e.o.

Oosterhout, gemeente Oosterhout

Opdrachtgever	Rho Adviseurs voor leefruimte Torenallee 20 5617 BC Eindhoven
---------------	---

Rapportnummer	18716.002
Versienummer ¹	1
Datum	2 november 2022

Opsteller	
-----------	--

Paraaf	
--------	---

Met bijdrage van	
------------------	---

Kwaliteitscontrole	
--------------------	---

Paraaf	
--------	---

¹ Versie 1 betreft een rapport waarvan geen beoordeling van de bevoegde overheid is ontvangen, bij versie 2 is het rapport wel beoordeeld door de bevoegde overheid.

Daarom Econsultancy

KWALITEITSZORG

Econsultancy is onder meer gecertificeerd voor protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004 van de BRL SIKB 4000. Verder is Econsultancy lid van de Nederlandse Vereniging van Archeologische Opgravingsbedrijven (NVAO). De leden van de NVAO bieden kwalitatief hoogstaand archeologisch onderzoek. Het lidmaatschap is een waarborg voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Tevens is Econsultancy aangesloten bij de Vereniging van Ondernemers in Archeologie (VOiA). De VOiA behartigt de belangen van meer dan 100 bedrijven in alle takken van de archeologie.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een booronderzoek wordt in het algemeen uitgevoerd door het steekproefsgewijs onderzoeken van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een booronderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

RECHTEN

© Econsultancy bv,

Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)

ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS PLANGEBIED

Projectcode	18716.002	
Toponiem	Abdis van Thornstraat 70 e.o.	
Opdrachtgever	Rho Adviseurs voor leefruimte	
Gemeente	Oosterhout	
Plaats	Oosterhout	
Provincie	Noord-Brabant	
Kadastrale gegevens	Gemeente Oosterhout, sectie R, percelen 8721, 9299 en 9300	
Omvang plangebied	Circa 9.500 m ²	
Coördinaten centrum plangebied	X: 119.149 / Y: 406.150	
Bevoegde overheid	Gemeente Oosterhout Postbus 10150 4900 GB Oosterhout	T: 14 0162 E: -
Deskundige namens de bevoegde overheid	Programmabureau RWB [REDACTED] Postbus 503 4870 AM Etten-Leur	T: 076 - 5027229 E: info@west-brabant.eu
Onderzoeksmelding ARCHIS3	5297039100	
Archeoregio NOaA	4: Brabants zandgebied	
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Provinciaal Archeologisch Depot Noord-Brabant	
Uitvoerders	Econsultancy, [REDACTED]	

SAMENVATTING

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs voor leefruimte in oktober 2022 een archeologisch bureau-onderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO, verkennende fase) door middel van boringen uitgevoerd. Het plangebied is gelegen aan de Abdis van Thornstraat 70 (en omgeving) in Oosterhout, gemeente Oosterhout. De initiatiefnemer heeft het voornemen om nieuwbouw in het plangebied te realiseren. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. De noodzaak tot archeologisch onderzoek vloeit voort uit het Verdrag van Malta (1992) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2006). Het archeologisch onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO-overig), verkennende fase door middel van boringen.

Volgens het bureauonderzoek worden er in het plangebied in de top van het dekzand resten uit het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen verwacht. Resten uit het Laat-Paleolithicum – Mesolithicum worden alleen verwacht wanneer er een (restant van een) podzolbodem aanwezig is. Aan het maaiveld worden resten uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd verwacht.

Het veldonderzoek heeft uitgewezen dat de bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een ge-roerd/opgebracht pakket met daaronder in sommige boringen een oude maaiveld niveau. Dit niveau bestaat uit een eerddek (Ap-horizont). Onder het eerddek komen oude dekzand afzettingen nat eolische zanden van het Laagpakket van Wierden, Formatie van Bostel en afzettingen behorend tot de Formatie van Sterksel voor.

Uit het vooronderzoek kan worden geconcludeerd dat de top van het dekzand een lage verwachting heeft voor resten uit het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen door het ontbreken van een podzolbodem en door verstoring van de top. Daarnaast is de verwachting vanaf het maaiveld laag voor resten uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd, behalve voor het zuidwestelijke deel van het plangebied. Het zuidwestelijke deel van het plangebied behoudt, op basis van de kadastrale minuut uit 1811 – 1832, een hoge verwachting.

Econsultancy adviseert om het plangebied vrij te geven voor de geplande werkzaamheden, behalve het zuidwestelijke deel van het plangebied (kaart 13). Dit betekent dat bij toekomstige vergunningplichtige werkzaamheden eerst verder onderzoek moet worden uitgevoerd in dit deel van het plangebied. Dit onderzoek kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek om de verwachting voor de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd te toetsen. Het proefsleuvenonderzoek dient te worden uitgevoerd op basis van een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen, waarin is vastgelegd waaraan het onderzoek moet voldoen.

Bovenstaand advies is van Econsultancy. Er is, op grond van de gebruikte onderzoeksmethode, geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven. Over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig uitsluitel worden gegeven. Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend. De resultaten van dit onderzoek zullen eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Oosterhout), die vervolgens het advies overneemt of niet.

Als het plangebied nu of in de toekomst door de gemeente Oosterhout wordt vrijgegeven voor bodemroerende werkzaamheden, dan blijft er, conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016, een meldingsplicht bestaan. Eventuele archeologische resten die bij werkzaamheden worden aangetroffen moeten worden gemeld bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de provincie Noord-Brabant of de gemeente Oosterhout.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	BUREAUONDERZOEK	2
2.1	Doelstelling en onderzoeksvragen	2
2.2	Methoden	2
2.3	Afbakening en huidige situatie van het plangebied	3
2.4	Toekomstige situatie	4
2.5	Aardwetenschappelijke gegevens	4
2.6	Beschrijving van het historische gebruik	6
2.7	Archeologische waarden	10
2.8	Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	17
2.9	Conclusie bureauonderzoek	18
3	INVENTARISEREND VELDONDERZOEK	19
3.1	Doelstelling en onderzoeksvragen	19
3.2	Methoden	19
3.3	Resultaten	20
3.4	Conclusie veldonderzoek	21
4	CONCLUSIE EN ADVIES	22

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1 Gespecificeerde archeologische verwachting

LIJST VAN AFBEELDINGEN

Kaart 1	Het plangebied op de topografische kaart (1:25.000)
Kaart 2	Het plangebied op de kadastrale kaart
Kaart 3	Het plangebied op een luchtfoto uit 2021
Kaart 4	Paleogeografische kaarten
Kaart 5	Het plangebied op de geomorfologische kaart
Kaart 6	Het plangebied op het actueel hoogtebestand (AHN3)
Kaart 7	Het plangebied op de bodemkaart
Kaart 8	Het plangebied op historische kaarten
Kaart 9	Archeologische waarden en onderzoeken
Kaart 10	Het plangebied op de archeologische verwachtingskaart
Kaart 11	Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart
Kaart 12	Boorpuntenkaart
Kaart 13	Advies

BIJLAGEN

Bijlage 1	Overzicht geologische en archeologische tijdvakken
Bijlage 2	AMK-terreinen
Bijlage 3	Onderzoeksmeldingen
Bijlage 4	Vondstmeldingen
Bijlage 5	AMZ-cyclus
Bijlage 6	Boorprofielen

1 INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs voor leefruimte een archeologisch onderzoek uitgevoerd in een plangebied gelegen aan de Abdis van Thornstraat 70 (en omgeving) in Oosterhout, gemeente Oosterhout (kaart 1). De initiatiefnemer heeft het voornemen om nieuwbouw in het plangebied te realiseren.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht. De noodzaak tot archeologisch onderzoek vloeit voort uit het Verdrag van Malta (1992) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2006).

Het archeologisch onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek (hoofdstuk 2) en een inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, verkennende fase) door middel van boringen (hoofdstuk 3). Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt een advies gegeven of vervolgstappen noodzakelijk zijn (hoofdstuk 4).

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd in oktober 2022 door R.S. Verheij, MSc en drs. A.J. Wullink (Senior KNA Prospector). Het rapport is gecontroleerd door ir. F.F.J.M. Top.

2 BUREAUONDERZOEK

2.1 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Hiervoor wordt een inventarisatie gemaakt van bekende aardwetenschappelijke, archeologische en (cultuur)historische gegevens. Aan de hand van deze inventarisatie wordt het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel opgesteld.

2.2 Methodes

Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd onder certificaat op grond van de BRL SIKB 4000 (KNA, versie 4.1, 24 mei 2018) en conform de eisen en normen zoals aangegeven in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1, 24 mei 2018, protocol 4002), die is vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Archeologie en is ondergebracht bij het SIKB te Gouda.

Voor de uitvoering van het bureauonderzoek gelden de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport weergegeven conform specificatie LS06.²

Binnen dit onderzoek zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening van het plangebied en vaststellen van de consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik (LS01);
- beschrijving van de huidige en toekomstige situatie (LS02);
- beschrijving van de historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03);
- beschrijving van bekende archeologische en historische waarden en aardwetenschappelijke gegevens (LS04);
- opstellen van een gespecificeerde verwachting (LS05).

² SIKB.

Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Archeologische Informatie Systeem (ARCHIS);
- de Archeologische Monumenten Kaart (AMK);
- geologische kaarten, geomorfologische kaarten en bodemkaarten;
- de centrale toegangspoort tot Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond (DINOloket);
- literatuur en historisch kaartmateriaal;
- bouwhistorische gegevens;
- de recente topografische kaart (schaal 1:25.000);
- recente luchtfoto's;
- het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN);
- de archeologische verwachtingskaarten van de gemeente Woensdrecht;
- plaatselijke (amateur-)archeoloog c.q. heemkundevereniging.

2.3 Afbakening en huidige situatie van het plangebied

Afbakening

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Oosterhout, tussen de Catharinastraat, Abdis van Thornstraat, Zandheuvel en Sint Vincentiusstraat. Het plangebied ligt tussen bebouwing, in het zuidoosten van het oude stadcentrum van Oosterhout. Ten noordoosten van het plangebied ligt de Duinstraat en ten noordwesten de Nieuweweg. Ten oosten van het plangebied ligt de A27, ten zuiden het Wilhelminakanaal en ten zuidoosten het klooster Sint Catharinadal. Het plangebied ligt in de kadastrale gemeente Oosterhout, sectie R en beslaat percelen 8721, 9299 en 9300. De oppervlakte van het plangebied is circa 9.500 m². De ligging van het plangebied is weergegeven in kaart 1 en kaart 2.

Het onderzoeksgebied is het gebied waarbinnen voor het bureauonderzoek relevante informatie wordt verzameld. Dit is het gebied in een straal van circa 500 m rondom het plangebied.

Huidige situatie

In het plangebied staan meerdere bedrijfspanden met daaromheen parkeerplaatsen. In het noorden en noordoosten van het plangebied liggen groenstroken. De oostzijde van het plangebied grenst aan de Abdis van Thornstraat en de noordzijde aan de Catharinastraat. Op kaart 3 is de huidige situatie weergegeven.

Vigerend beleid

Volgens het vigerend bestemmingsplan *Oosterhout-Centrum*³ uit 2017 heeft het plangebied 'Waarde – Archeologie'. Volgens de bijbehorende planregels is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij ingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 50 cm -mv.

De dubbelbestemmingen zijn afgeleid van de gemeentelijke beleidskaart en de bijbehorende beleidsnota.⁴

³ www.ruimtelijkeplannen.nl

Huidig milieuonderzoek

Via Omgevingsrapportage Noord-Brabant zijn de omgevingsrapportages opgehaald voor het plangebied.⁵ In het plangebied is historisch onderzoek uitgevoerd, er is echter niet duidelijk wat de uitkomst van dit onderzoek is.

2.4 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer heeft het voornemen om nieuwbouw in het plangebied te realiseren. In deze fase van de planvorming zijn geen exacte bouwplannen bekend. Er wordt uitgegaan van een fundering op palen en een maximale ontgravingsdiepte tot 1 m -mv.

2.5 Aardwetenschappelijke gegevens

Landschappelijke ontwikkeling en geologie

Het plangebied ligt in het westen van Noord-Brabant, in het Brabants zandgebied. Het plangebied ligt op een hoge rug, in het oosten begrensd door de westelijke Rijenbreuk. Ten oosten van de breuklijn ligt het maaiveld lager. Aan of nabij het maaiveld komen in dit gebied afzettingen van de Formatie van Sterksel voor.⁶ Deze afzettingen zijn door de Rijn en Maas afgezet in het Vroeg- en Midden-Pleistoceen. In dit gebied zijn door de pleistocene zeespiegel bewegingen en tektonische opheffing rivierterrassen ontstaan. In het Laat-Glaciaal, het laatste deel van de laatste ijstijd, (13.000 – 10.000 jaar geleden) is op de rivierterrassen een dun pakket eolisch dekzand afgezet. Dit dekzand betreft het Laagpakket van Wierden, Formatie van Boxtel.

In het eerste deel van het Holoceen (vanaf 10.000 jaar geleden) vindt er bodemvorming plaats in de top van de pleistocene afzettingen, echter wordt er vanaf het Atlanticum (8.000 – 5.000 jaar geleden) veen gevormd die het dekzand deels afdekt. De veenvorming begint in de beekdalen, maar breidt zich uiteindelijk uit (rond 600 v. Chr.) over grote delen van West-Brabant.⁷ Alleen de hoger gelegen rivierterrassen worden niet overdekt met veen. Rond 2750 v. Chr. ligt er ten westen en ten oosten van het plangebied een beekdal waar veenvorming plaatsvindt (kaart 4D).

⁴ Koopmanschap & Visser-Poldervaart, 2011

⁵ Omgevingsrapportage Noord-Brabant

⁶ De Mulder e.a., 2003

⁷ Leenders, 2013

Volgens de Turfdatabank van provincie Antwerpen⁸ is het plangebied niet afgedekt geweest door veen, maar de gebieden ten westen, noorden, noordoosten, oosten en zuidoosten van het plangebied wel. Het gebied ten westen van het plangebied betreft een groot veengebied van 13.499 ha, Barlake – Helkant. Het gebied ten noorden van het plangebied betreft een veengebied van 4.342 ha, Oosterhout – Made. Het gebied ten noordoosten van het plangebied betreft een groot veengebied van 13.032 ha, Langstraat – Oost. Het gebied ten oosten van het plangebied betreft Dongen met een oppervlakte van 1.637 ha. Het gebied ten zuidoosten van het plangebied betreft een veengebied van 1.792 ha, Gilze Vucht. Volgens de paleografische kaarten betreffen de gebieden ten westen en oosten van het plangebied een overveend beekdal in de periode Neolithicum – Late Middeleeuwen (kaart 4).

Het veen is vanaf de Late Middeleeuwen (tussen 1250 en 1750 na Chr.) afgegraven ten behoeve van de turfwinning.⁹ Door de winning van het turf zijn de oudere dekzanden en terrasafzettingen wederom aan het maaiveld komen te liggen. Volgens de turfdatabank is een deel van het gebied ten zuidwesten van het plangebied, Abtsmoeren, in 1331 uitgegeven voor turfwinning. Drie delen van het veengebied ten noorden van het plangebied, W. Zas, Nonnenbroek en de Vijftig Bunder, zijn tussen 1277 en 1332 uitgegeven voor agrarische ontginning. Een deel van het veengebied ten noordoosten van het plangebied, de Hoeven Oosteind, is voor 1327 uitgegeven voor agrarische ontginning. Een deel van het veengebied ten oosten van het plangebied, de 12 Hoeven, is in 1330 uitgegeven voor turfwinning. Een ander deel ten zuidoosten van het plangebied is voor 1435 uitgegeven voor turfwinning, Het Moerken.

Geomorfologie en maaiveldhoogte

Het plangebied wordt niet afgedekt door de geomorfologische kaart van Nederland (kaart 5), maar ten noordoosten van het plangebied komt een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden en löss voor, bedekt met overstromingsmateriaal en/of veen. Ten oosten van het plangebied komen terrasafzettingen voor, bedekt of opgevuld met dekzand.

Op het Actueel hoogtebestand van Nederland (AHN3; kaart 6) is te zien dat het maaiveld van de vlakte van ten dele verspoelde dekzanden en löss lager ligt dan het centrum van Oosterhout en dan de terrasafzettingen, namelijk tussen -0,6 en 2 m NAP. Het maaiveld van de terrasafzettingen ligt tussen 2 en 7 m NAP. Het maaiveld van het plangebied ligt tussen 4,4 en 5,5 m NAP.

Bodem en grondwater

Het plangebied wordt niet afgedekt door de bodemkaart van Nederland (kaart 7), maar ten noordoosten, oosten en zuidoosten van het plangebied komen hoge zwarte enkeerdgronden voor.

Hoge zwarte enkeerdgronden zijn oude bouwlandgronden met een humushoudende bovengrond, de eerdlaag, van minimaal 50 cm tot een meter dik. Deze gronden zijn ontstaan door het 'potstelsysteem', waarbij heidenplaggen werden gestoken die dienden als strooisellaag in de stallen. De combinatie van mest, plaggen en zand, werd gefermenteerd en vervolgens op de akkers gebracht als bemesting. Dit leidde tot ophoging van de akkers.

⁸ Turfdatabank

⁹ Leenders, 2013

De grondwatertrap van de hoge enkeerdgronden is IV. Dit betekent dat de hoogste grondwaterstand (winterpeil) dieper dan 40 cm -mv staat en de laagste grondwaterstand (zomerpeil) staat tussen 80 en 120 cm -mv.

De grondwaterstand is van invloed op de conservering van organische archeologische resten, zoals hout, leer en bot. Deze resten worden boven de laagste grondwaterstand niet of slecht geconserveerd verwacht.

Vergraven gronden

Volgens de verstoringskaart van Brabant is niet bekend of het plangebied is vergraven.¹⁰

2.6 Beschrijving van het historische gebruik

Bewoningsgeschiedenis en historisch kaartmateriaal

Aan het maaiveld liggen afzettingen van de Formatie van Sterksel. In deze afzettingen zijn vuurstenen werktuigen gevonden, die wijzen op bewoning in het Midden-Paleolithicum. De werktuigen betreffen onder andere een combinatiewerktuig (schrabber/boor), een afslagschrabber, een transversale schaaaf en een kantschaaaf. Er zijn geen vondsten bekend uit de laatste ijstijd, tot zo'n 12.000 jaar geleden, in het Laat-Glaciaal. Uit die periode zijn meerdere vindplaatsen van jager-verzamelaars bekend. Onder deze vondsten vallen intensief bewoonde pleisterplaatsen op de Houtse Akkers, ten zuidwesten van het plangebied.

Sinds de prehistorie is Oosterhout voor boeren een aantrekkelijke vestigingsplaats, doordat de ondergrond uit vruchtbaar zand bestaat dat makkelijk te bewerken is en een goede afwatering heeft. Archeologische vondsten van de boerennederzettingen uit de prehistorie, de Romeinse tijd en de Middeleeuwen zijn voornamelijk aangetroffen op de Houtse Akkers, de Leijse Akkers en Dorst. In de Bronstijd worden overwegend de hogere dekzandruggen bewoond en in de IJzertijd verschuift de bewoning naar vooral de lagere delen van de flanken van dezelfde dekzandruggen. Naast bewoning wordt het landschap ook gebruikt voor de landbouw en de inrichting van een "ritueel" landschap, zoals begraafplaatsen, locaties van votieffers en grenzen van het territorium. Naar verloop van tijd wordt de invloed van de mens op het landschap groter, zo worden droge verstuijvende heidegebieden bebost en laaggelegen nattere gebieden worden door middel van drainage bruikbaar voor landbouw.

In de Vroege Middeleeuwen ontstaan er in het gebied permanente nederzettingen. Op de Markt zijn er archeologische resten aangetroffen die wijzen op doorlopende bewoning vanaf de 8^e eeuw tot het heden. Oosterhout wordt voor het eerst vermeld in 1213. De naam Oosterhout komt vermoedelijk van de ligging ten oosten van Den Hout en hout verwijst naar bos.

¹⁰ Kaartbank Noord-Brabant; Verstoringsbronnenkaart

De eerste ontginningen in de regio Oosterhout vinden plaats voor 1250, vermoedelijk tussen 9^e en 11^e eeuw. De ontginningen starten in de bosstrook ten zuiden van Broek en bij Dorst. Het gaat hierom kleinschalige ontginningen van openplekken in het bos. In de buurt van deze ontginningen komen boerderijen te staan. Naar verloop van tijd worden de ontginningen uitgebreid, waardoor drie open akkergebieden ontstaan, namelijk de Houtse en Vrachelse akker, de Oosterhoutse en Leijzenakker en de Dorstse akker. Deze akkers bestaan uit een grote, aaneengesloten, open akker die is opgedeeld in verschillende percelen.

Rond 1300 wordt het zandgebied dat tegen het Broek aanligt, ontgonnen, waardoor een langgerekt lint van boerderijen ontstaat. De boerderijen vormen samen de gehuchten Oosteind (Horst), Vijfhuizen en Hespelaar. Oosterhout, Vrachelen en Den Hout maken min of meer onderdeel uit van dit lint. Het lint is kenmerkend voor ontginningen van laaggelegen natte gebieden, waarin op korte afstand van elkaar sloten gegraven zijn, die zich uitstrekten in het natte gebied. Dit lint is gelegen op de overgang van het hoge, droge gedeelte naar het lage, natte gedeelte van het gebied. Daarmee liggen de woningen droog, maar liggen de lager gelegen agrarische gronden dichtbij.

In de Late Middeleeuwen is op de hoger gelegen gebieden alleen nog woeste grond te vinden in de regio van Oosterhout. De woeste gronden zijn voornamelijk eigendom van de heer, maar worden door de lokale bevolking gebruikt voor het vee, bos- en heidenstrooisel en houthak. Op de woeste gronden worden in de loop van de Middeleeuwen nieuwe ontginningen gestart. Voorbeelden hiervan zijn Seters en Steenoven. Op de heide wordt een nieuw akkercomplex ontgonnen en in gebruik genomen. Later worden de omringende gebieden bebost. De akkers liggen daardoor nu in het bos.

Vanaf het begin van de 15^e eeuw krijgt het hoger gelegen zandige gebied te maken met zandverstuivingen. Hierdoor ontstaan allerlei duinen, zoals die ook al in eerdere verstuivingsfasen ontstaan zijn, en worden wegen en akkers door overstuiving bedreigd. Om de akkers tegen het stuivende zand te beschermen worden er wallen aangelegd en met eikenhakhout beplant. Deze vangen het stuivende zand op voordat het de akkers kan overstuiven en deze zo onvuchtbaarder maken. Op die manier ontstaan de akkerrandwallen.

Tijdens de 17^e en 18^e eeuw wordt er in Oosterhout in 20 tot 30 werkplaatsen gebruiks aardewerk gemaakt van klei gewonnen in de omgeving. Dit aardewerk wordt naar de keukens van West-Nederland en het rivierengebied vervoerd. Oosterhout behoort met Bergen op Zoom, Gouda, Friesland en Noord-Limburg in die tijd tot de grootste pottenbakkerscentra van het land. De 17^e-eeuwse pottenbakkerij met inventaris aan de Leeuwenstraat (theater De Schellenboom) is een overblijfsel hiervan.

In 1809 krijgt Oosterhout stadsrechten van koning Lodewijk Napoleon.

Oosterhout is op een kaart uit 1780 van N. Visscher afgebeeld (kaart 8A). Ten westen van Oosterhout zijn de Houtse Akkers afgebeeld en ten noorden van Oosterhout *'t Huys te Stryen*. Ten oosten van Oosterhout ligt Holendock en ten noordwesten Den Hout.

Op de kadastrale minuut uit 1811 – 1832 is te zien dat het plangebied percelen 457, 458 en 459 en een delen van percelen 454, 455, 456 en 460 beslaat (kaart 8B). Perceel 454 is in gebruik als bouwland, perceel 455 als moestuin bij een erf met huis en pottenbakkerij (perceel 456), perceel 457 betreft een erf met een huis, perceel 458 is een moestuin behorend bij perceel 457, perceel 459 betreft een erf met huis en perceel 460 is in gebruik als bouwland. Ten zuiden van het plangebied ligt de *Leysen Straat* en *Den Zandheuvel*. Ten zuidoosten van het plangebied ligt de *Kloosters Dreef* en ten noorden *Den Steen Weg*. Ten zuidwesten van het plangebied staan meerdere gebouwen. Ten westen van het plangebied staat een tweede pottenbakkerij.

Op een topografische kaart uit 1870 is te zien dat de situatie ten opzichte van de kadastrale minuut nagenoeg hetzelfde is gebleven (kaart 8C). In het zuidwesten van het plangebied staat een klein gebouw en ten zuiden van het plangebied ligt de pottenbakkerij. Het plangebied ligt in het gebied *Leijzen* en ten zuiden van het plangebied de *Zandheuvel*. Ten noordwesten van het plangebied ligt het centrum van Oosterhout en ten zuidoosten het klooster Sint Catharinadal.

Rond 1899 lijkt het gebouw in het zuidwesten van het plangebied verdwenen te zijn en daarvoor in de plaats zijn er twee gebouwen in het midden van het plangebied bijgekomen (kaart 8D). Daarnaast is de bebouwing langs de wegen sterk toegenomen, zo ook ten zuiden van het plangebied. Ten noordwesten van het plangebied is een stoomtram aangegeven.

Rond 1935 zijn er meerdere wegen rondom het plangebied bijgekomen en ook de bebouwing is uitgebreid (kaart 8E). Ten westen van het plangebied is een straat aangelegd met aan weerszijden bebouwing. De bebouwing lijkt veranderd te zijn binnen het plangebied, maar dit zou ook te maken kunnen hebben met de weergave van de kaart.

Rond 1962 is te zien dat er in de zuidwestelijke hoek van het plangebied bebouwing staat (kaart 8F). Ten westen en ten noordwesten van het plangebied is langs de huidige Sint Vincentiusstraat bebouwing bijgekomen.

Rond 1970 staat er nog één klein gebouw in de zuidwestelijke hoek van het plangebied en is er in het midden van het plangebied een groot gebouw bijgekomen (kaart 8G). Dit gebouw betreft een deel van de huidige bebouwing. Ten noorden en ten noordoosten van het plangebied zijn meerdere straten aangelegd met bebouwing.

Rond 1984 is het grootste gebouw in het midden van het plangebied uitgebreid (kaart 8H). Aan de oostzijde van het plangebied is de huidige Abdis van Thornstraat aangelegd. Ten oosten van het plangebied zijn ook meerdere straten met bebouwing aangelegd.

Rond 1988 zijn er twee gebouwen in het zuidwesten en westen van het plangebied bijgekomen (kaart 8I).

Rond 1999 zijn de twee gebouwen in het westen en zuidwesten van het plangebied verdwenen en is er een groot gebouw in het zuiden van het plangebied bijgekomen (kaart 8J). Tot op heden blijft de situatie nagenoeg ongewijzigd.

Rijks- en gemeentemonumenten

In en in de omgeving van het plangebied (binnen een straal van 50 m) komen geen rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten voor.

Bouwhistorische gegevens

Volgens BAG-viewer dateert de bebouwing aan de Abdis van Thornstraat 68 uit 1961, nummer 70 uit 1967 en nummer 70b uit 1993.¹¹

Bij het Regionaal Archief Tilburg zijn de bouwtekeningen van de bebouwing binnen het plangebied opgevraagd en op 30 september 2022 ontvangen. Op een bouwtekening uit 1984 is het plan voor de uitbreiding van het bestaande bedrijfspand aan de Catharinastraat/Abdis van Thornstraat te zien. Er staat niet aangegeven op de tekeningen tot hoe diep de fundering van de bebouwing reikt.

Een bouwtekening uit 1988 laat het plan voor het bouwen van een bedrijfshal aan de Catharinastraat 42 zien. Op de tekening is te zien dat het pand is gefundeerd, alleen is er niet weergegeven op welke diepte de fundering ligt.

Op een bouwtekening uit 1990 is de aanvraag voor een bouwvergunning voor een autobedrijf weergegeven. Het huidige bedrijfspand zal worden uitgebreid richting het zuiden. Er zijn elf extra funderingspalen voor het gebouw gebruikt en de bestaande funderingen worden uitgebreid. Er is niet weergegeven op welke diepte de fundering ligt.

Een bouwtekening uit 1992 laat het plan voor de bouw van kantoorruimten aan de Abdis van Thornstraat 70B zien. De kantoorruimten zijn gefundeerd tot op een diepte van 90 cm -mv. Er zijn 25 funderingspalen gebruikt.

Op een bouwtekening uit 2009 is het plan voor de verbouwing van de showroom aan de Abdis van Thornstraat 70B zien. De showroom is gefundeerd tot op een diepte van 70 cm -mv.

Tweede Wereldoorlog

Om vast te stellen of mogelijke archeologische waarden uit de Tweede Wereldoorlog in het plangebied aanwezig zijn, is een aantal publicaties geraadpleegd.¹²

Op de indicatieve kaart militair erfgoed is te zien dat ten westen van het plangebied in de Tweede Wereldoorlog de Hintere Wasserstellung ligt, een Duitse verdedigingslinie. Deze linie ligt ten oosten van de Vordere Wasserstellung en moet in de oorlog een invasie vanuit de kuststreek vertragen. De verdedigingslinie is een ongeveer lineair stelsel van doorgaande, aaneengesloten of samenhangende verdedigingswerken. Deze linies zijn vaak voorzien van hindernissen zoals inundaties, prikkeldraadversperringen, mijnevelden en tankhindernissen. De verdedigingslinies komen in de oorlog voor in heel Nederland en zijn vaak aangelegd op of om natuurlijke barrières zoals rivieren en kanalen of lagergelegen drassige of te inunderen terreindelen.

¹¹ BAG-viewer

¹² ikme.nl; VEO Bommenkaart; Ruimingskaart; Wageningen University & Research—Geoportal.

De positie van de linies is bepaald door de ligging van het gebied dat verdedigd dient te worden, de positie en (verwachte) aanvalsroute van de vijand en de mogelijkheden van het landschap.

De archeologische verwachting voor dit soort gebieden betreft gebouwd erfgoed zoals bunkers en tankversperringen, maar ook archeologische resten in de vorm van gevechts- en waarnemingsposities voor infanterie, opstellingen voor geschut, loopgraven, mangaten, overstoven betonbouw, versperringen, barakken etc.

Het raadplegen van de bronnen geeft geen redenen om aan te nemen dat er archeologische waarden uit de Tweede Wereldoorlog in het plangebied te verwachten zijn.

Aanvullende informatie

Heemkunde Vereniging 'De Heerlijkheid Oosterhout'

Op 29 september 2022 is er contact gezocht met de heemkundekring 'De Heerlijkheid Oosterhout' uit Oosterhout. In het tijdsbestek van het onderzoek is hier geen reactie op gekomen.

Eigenaar/gebruiker.

Tijdens de uitvoering van het veldwerk is er contact geweest met de eigenaar van het plangebied. Hij vertelde dat er geen bebouwing in het plangebied heeft gestaan voordat de bedrijvenpanden er kwamen, de afgelopen 80 jaar, en dat het gebied niet vergraven is geweest.

2.7 Archeologische waarden

In de directe omgeving van het plangebied is een aantal archeologische onderzoeken uitgevoerd en zijn meerdere vondstmeldingen bekend (kaart 9). Daarnaast maakt het plangebied deel uit van een archeologisch monument (AMK-terreinen). Archeologische monumenten zijn terreinen waarop basis van historische gegevens of vondsten archeologische resten worden vermoed of aanwezig zijn, maar die nog niet zijn onderzocht. Het AMK-terrein is opgenomen in bijlage 2.

Archeologische onderzoeksmeldingen zijn meldingen van onderzoeken die vanaf de jaren 1990 zijn uitgevoerd op basis van artikel 46 van de Monumentenwet uit 1989. Er worden verschillende typen archeologische onderzoeken onderscheiden. Voor dit onderzoek zijn met name de archeologische veldonderzoeken van belang, dus de veldkarteringen, booronderzoeken, proefsleuvenonderzoeken, archeologische begeleidingen en definitieve opgravingen. Bureauonderzoeken worden buiten beschouwing gelaten. Als er tijdens archeologisch onderzoek vondsten worden gedaan, dan kunnen er één of meerdere vondstlocaties worden geregistreerd. Een overzicht van de onderzoeksmeldingen rondom het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

Vondstmeldingen zijn meldingen van vondsten die bij toeval zijn gedaan of bij archeologisch onderzoek dat niet op basis van de Monumentenwet is uitgevoerd. Het gaat hierbij veelal om onderzoeken die voor de jaren 1990 zijn uitgevoerd. Bij elke vondstmelding hoort één vondstlocatie. Een overzicht van de vondstmeldingen rondom het plangebied is opgenomen in bijlage 4.

Bij een vondstlocatie horen vondsten, grondsporen en/of complexen. Vondsten zijn mobiele archeologische resten (bijvoorbeeld fragmenten aardewerk, bouwkeramiek, bewerkt vuursteen). Grondsporen zijn duidelijk begrensbare verschijnselen in de bodem, van antropogene oorsprong (bijvoorbeeld paalkuilen of muurresten) of natuurlijke oorsprong (bijvoorbeeld een boomval). Een complex is een verzameling van sporen en vondsten in eenzelfde gebied, uit dezelfde periode en met dezelfde oorsprong. Bijvoorbeeld: aardewerk, huttenleem en paalsporen vormen samen het complextype 'bewoning'.

AMK-terrein

Het plangebied maakt deel uit van een terrein met hoge archeologische waarde (AMK nr. 16869). Het terrein betreft de oude stadskern van Oosterhout. Oosterhout heeft eigenlijk twee Middeleeuwse kernen. Van beide kernen is er onbekend welke kern al eerste heeft bestaan. Een historische kern wordt gevormd door een markt, welke in Oosterhout zich in de Romeinse tijd voornamelijk rondom de Molenbuurt (achter het ziekenhuis) en de Houtse Akkers bevindt. Voor deze laatste markt geldt dat deze vanaf de Brontijd door de mens al is gebruikt. De selectie en begrenzing van de kernen zijn gebaseerd op 16^e-eeuwse (Van Deventer) en vroeg 20^e-eeuwse kaarten (Bonnebladen). Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Er dient echter wel in acht genomen te worden dat de bewoning in de Vroege en Volle Middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter heeft gehad en dat de plaats en grens ervan niet per se hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning. Tijdens archeologisch onderzoek in 1993 en 2003 is er vastgesteld dat de bewoning van de Markt in Oosterhout als plein teruggaat tot de laat Karolingische tijd en mogelijk nog verder terug. De Heuvel, de tweede kern, is moeilijker te dateren. De heuvel gaat in ieder geval terug op de ridderorden van Tempeliers en Johannieters. Vermoedelijk is de Markt of de Heuvel het kerkelijk centrum geweest van de betreffende orde met de dorpskerk en is het andere plein (Heuvel in dit geval) het burgerlijk centrum geweest. De nederzetting Oosterhout kenmerkt zich in de Middeleeuwen door een openstructuur. De bebouwing staat daarbij langs meerdere wegen, alleen gelegen binnen de contouren van dit terrein. Bij onderzoek tussen 1992 en 1998 zijn er op meerdere plaatsen sporen van bewoning gevonden. Een van de redenen voor deze openstructuur is mogelijk de pottenbakkersnijverheid, die juist een open karakter vraagt vanwege het brandgevaar. Dit is in ieder geval voor de 15^e eeuw vast te stellen en mogelijk ook voor de eeuw ervoor. In essentie kan de kern van Oosterhout voor de 13^e eeuw en daarvoor worden beschreven als een kern met twee pleinen waarop op een kerkgebouw staat en bebouwing langs de verbindende straten en wegen en langs de uitgaande wegen.

Archeologische onderzoeksmeldingen binnen het onderzoeksgebied¹³

Circa 220 m ten noordwesten van het plangebied is aan de Touwbaan in 2007 een archeologische begeleiding uitgevoerd (zaakid. 2158126100). De begeleiding is uitgevoerd naar aanleiding van een bodemsanering van een met PAK en zware metalen verontreinigde grond. Op basis van historisch kaartmateriaal worden er in het plangebied één of meerdere pottenbakkerij of daarmee samenhangende structuren verwacht. In de binnenstad van Oosterhout zijn bij eerder onderzoek en graafactiviteiten sporen van de pottenbakkerij nijverheid van na 1650 aangetroffen. Deze sporen bestaan overwegend uit afvalkuilen met pottenbakkersafval en soms uit andere structuren die hebben behoord tot het pottenbakkersbedrijf in de brede zin van het woord. Tijdens de bodemsanering zijn er in totaal zeven afvalkuilen aangetroffen. Deze zijn bemonsterd en zijn in overleg met de gemeente Oosterhout in situ behouden. Het gaat om afvalkuilen die als geheel dateren in de periode 1650-1850, waarbij voor een aantal kuilen een nauwkeurigere datering is gegeven.

Ten noordwesten van het plangebied, circa 250 m, is er in 2011 aan de Sint Josephstraat een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (zaakid. 2315606100). Dit onderzoek heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een bureauonderzoek uit 2010 (zaakid. 2277334100). Omdat het onderzoeksgebied binnen de kern van Oosterhout ligt, geldt er vooral een archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Op de kadastrale minuutkaart uit 1832 zijn aan de noordzijde van de Sint Josephstraat twee pottenbakkerijen uit de vroege 19^e eeuw weergegeven. Voorafgaand aan het onderzoek is er onbekend in hoeverre er hiervan nog resten in de bodem aanwezig zijn. Ook kan de aan- of afwezigheid van afvalkuilen met pottenbakkersafval niet op voorhand worden uitgesloten. Vondsten uit eerdere perioden worden niet verwacht. Op basis van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek kan de geschetste historische ontwikkeling niet worden bevestigd, het onderzoeksgebied is tot een diepte van 1,8 tot 2 m -mv verstoord door (sub)recente grondwerkzaamheden. Er blijkt binnen het onderzochte gebied geen sprake te zijn van een behoudenswaardige archeologische vindplaats. Er is geadviseerd het gehele onderzoeksgebied vrij te geven.

Circa 310 m ten noordwesten van het plangebied is in 2014 een archeologische begeleiding uitgevoerd (zaakid. 2465943100). De begeleiding is uitgevoerd naar aanleiding van grondwerkzaamheden ter plaatse van het busstation. Tijdens de begeleiding zijn twee afvalkuilen met pottenbakkersafval en een bakstenen waterput aangetroffen. In de afvalkuilen zijn mortel/specie, dakpannen, kacheltegels, bakstenen, roodbakkerend geglazuurd aardewerk, steengoed kannen en industrieel wit (Maastrichts/Regout) aangetroffen. Het aardewerk dateert uit de eerste helft van de 18^e eeuw en de waterput is waarschijnlijk onderdeel geweest van de inrichting van een vroeg 20^e-eeuws erf. Voor zowel de afvalkuilen als de waterput geldt dat er een behoud in situ van deze archeologische resten is gerealiseerd. De aard en omvang van de grondwerkzaamheden ten behoeve van de herinrichting van het busstation maakte dit behoud mogelijk.

Ten noordoosten van het plangebied, circa 360 m, is er aan de Veerseweg in 1993 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (zaakid. 2143221100). Er is helaas geen rapport van dit onderzoek bekend bij Archis3 of DANS.

¹³ Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort.

Circa 370 m ten zuidwesten van het plangebied is aan de Ridderstraat in 2011 een bureau- en booronderzoek uitgevoerd (zaakid. 2351968100). Uit het onderzoek is gebleken dat de ondergrond in het onderzoeksgebied verstoord is tot op/in de C-horizont. In drie boringen is een BC-horizont aangetroffen, waardoor er sprake is van een klein restant van de oorspronkelijke bodemopbouw. In hoeverre de onderliggende dekzandondergrond is verstoord is echter moeilijk vast te leggen, omdat niet altijd duidelijk is hoeveel van de onderliggende dekzandondergrond is opgenomen in de bovengrond of is afgegraven. Het lijkt er echter wel op dat de dekzandondergrond geclassificeerd kan worden als een lage, ontgonnen dekzandvlakte waarin weinig tot geen bodemvorming mogelijk is geweest. Er is geconcludeerd dat de archeologische verwachting voor het onderzoeksgebied laag is. Er is geadviseerd het onderzoeksgebied vrij te geven.

Ten noorden van het plangebied, circa 390 m, is er aan de Veerseweg 39 in 2005 archeologisch bureau- en booronderzoek uitgevoerd (zaakid. 2065284100). Uit het onderzoek is gebleken dat in de helft van de boringen nog resten aanwezig zijn van het oorspronkelijke podzolprofiel in de vorm van een B- en B/C-horizont. In de overige boringen is het profiel afgetopt tot op het moedermateriaal of dieper verstoord. In één boring is een ruwwandige scherf aangetroffen, die vermoedelijk uit de (Late) IJzertijd of Romeinse tijd dateert. Deze vondst is aangetroffen in het esdek en daarom niet in situ. Het fragment bevindt zich in verploegde context en is mogelijk opgebracht met de potstalmest bij de vorming van het esdek. Op basis van de resultaten van het onderzoek is er geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Circa 400 m ten oosten van het plangebied is bij de kloostertuin van Sint Catharinadal in 2014 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (zaakid. 2461990100). Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn er twee afzonderlijke vindplaatsen aangetroffen, namelijk de resten van het 19^e-eeuwse cultuurlandschap en delen van een achtererf van laatmiddeleeuwse bewoning aan de Leijzenstraat. De eerste vindplaats is als niet behoudenswaardig beoordeeld en is vrijgegeven voor de voorgenomen ontwikkeling. De tweede vindplaats is wel als behoudenswaardig beoordeeld en is aansluitend opgegraven. Het archeologisch onderzoek heeft nieuwe inzichten opgeleverd in de 14e- en mogelijk 15e-eeuwse zuidelijke bewoning aan de Leijzenstraat en heeft voor het eerst archeologische aanwijzingen opgeleverd voor de oorspronkelijke oriëntering van het slotje van de Blauwe Camer op de Leijzenstraat en niet de Kloosterdreef zoals nu het geval is. Eén van de tastbare resultaten van het onderzoek zal op het kloosterterrein permanent zichtbaar worden gemaakt, namelijk één van de wagenwielen uit de plaggenputten is geconserveerd en zou vanaf 2017 tentoon gesteld worden op het kloosterdomein.

Ten noordoosten van het plangebied, circa 410 m, is er aan de Leijzenstraat in 2009 een bureau- en proefsleuvenonderzoek uitgevoerd (zaakid. 2236980100). Dit onderzoek betreft drie locaties, waarvan twee locaties aan de Leijzenstraat en een aan de Veerseweg. Alleen ter plaatse van één locatie aan de Leijzenstraat is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd, omdat de andere twee locaties verhard zijn. Tijdens het proefsleuvenonderzoek is er een ouder tracé van de Leijzenstraat aangetroffen, verschillende (paal)kuilen en twee waterkuilen uit de Late Middeleeuwen en resten van bebouwing uit de tweede helft van de 19e eeuw. Bij deze laatste gaat het om een boerderij die gedurende de jaren zestig van de vorige eeuw gesloopt is. Naast de hiervoor genoemde archeologische resten is er tijdens het proefsleuvenonderzoek ook vastgesteld dat grote delen van het onderzoeksgebied geroerd blijken te zijn. Van een natuurlijke bodemopbouw is geen sprake meer, in het noordelijk gedeelte van het onderzoeksgebied is een AC-profiel aangetroffen. Er is geadviseerd om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

Circa 430 met en noordoosten van het plangebied is aan de Muldersteeg in 2017 een bureau- en booronderzoek uitgevoerd (zaakid. 4561494100). Uit het onderzoek is gebleken dat het potentiële archeologische niveau waarin sporen uit de steentijd worden verwacht, de top van de podzolgrond niet intact is. Bovendien zijn bij de controle van het opgeboorde bodemmateriaal geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. In alle 5 boringen is de onderzijde van de podzolgrond nog intact aanwezig. Dit geeft aan dat ter plaatse van de boringen de bodem niet is verstoord door (historisch) menselijk handelen. De verwachting is dat binnen het onderzoeksgebied geen archeologische resten in situ aanwezig zijn, waardoor ook geen archeologische resten worden bedreigd door de voorgenomen ontwikkeling van het gebied. Er is geadviseerd om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

Naar aanleiding van bovenstaand onderzoek heeft de gemeente Oosterhout besloten dat er vervolgonderzoek noodzakelijk is in de vorm van proefsleuven. Dit onderzoek is in 2017 uitgevoerd (zaakid. 4577832100). Tijdens het proefsleuvenonderzoek is na het ontgraven van de eerste sleuf binnen het bouwblok, naast sporen van een zeer recent verleden, een grondspoor aangetroffen met daarin aardewerkfragmenten van een prehistorische ouderdom. Hierop is besloten de gehele bouwput te ontgraven. Binnen de rest van bouwblok zijn verder geen archeologische relevante sporen of vondsten aangetroffen.

Circa 450 m ten zuidoosten van het plangebied is bij de kloostertuin van de A.L.V. Abdij in 2003 een archeologische begeleiding uitgevoerd (zaakid. 2037899100). Tijdens de begeleiding is gebleken dat de ondergrond bestaat uit dekzand met een 13^e-eeuws plaggendek. Daarnaast zijn er in twee delen van het onderzoeksgebied een enkeergrond op een podzolbodem aangetroffen. In de overige delen van het onderzoeksgebied is de podzolbodem opgenomen in het plaggendek. Er zijn meerdere archeologische sporen aangetroffen en bestaan grotendeels uit greppels en (paal)kuilen. Er is een onderscheid gemaakt tussen sporen uit de Late-Middeleeuwen – Nieuwe tijd en sporen uit de Late-Prehistorie – Vroege-Protohistorie. De sporen uit de Pre- of Protohistorie betreffen enkele paalkuilen, kuilen en greppelstructuren. Aan de noordoostkant van het onderzoeksgebied is een deel van een vierkante of rechthoekige greppel aangetroffen. De greppel kan toebehoren aan een huisplattegrond of aan een grafstructuur. In de westelijke helft van het onderzoeksgebied zijn twee, mogelijk drie hoefijzervormige greppels met paalkuilen in de rand aangetroffen. Wat de functie hiervan geweest is, is niet duidelijk. De meeste sporen hebben een datering uit de Late-Middeleeuwen of recenter. Het gaat hierbij om greppels, paalkuilen en kuilen. Doordat er vrijwel geen vondsten zijn aangetroffen is een nauwkeuriger datering van deze sporen over het algemeen niet te geven. Het was ook niet mogelijk een fase-ring in de vele greppels aan te brengen. De greppels die zijn aangetroffen hebben grotendeels betrekking op de onderverdeling van het landschap in percelen of op extra onderverdelingen van de percelen zelf. Er zijn uit deze periode geen nederzettingssporen aangetroffen. Wel is er een relatie gelegd tussen de aangetroffen greppels en de perceelsgrenzen uit 1832 en later. Alle perceelsgrenzen die op de kadasterkaart van 1832 staan, en ook 20^e-eeuwse aanpassingen hiervan, zijn tijdens de archeologische begeleiding teruggevonden. Waarschijnlijk gaat de onderverdeling van het landschap terug tot in de Late-Middeleeuwen. Over eventuele relaties tussen de aangetroffen percelering en 'De Blauwe Camer' of landgoed Vredeoord is op basis van het archeologisch onderzoek geen uitspraak gedaan. Naast diverse verspreide kuilen en paalkuilen zijn er uit deze periode ook nog twee mogelijke drenkkuilen, een concentratie spitsporen van waarschijnlijk een moestuintje en een palenrij van een betonnen schutting aangetroffen. Daarnaast zijn er in de 20^e en begin 21^e eeuw enkele machinale graafwerkzaamheden uitgevoerd. Er is geadviseerd het onderzoeksgebied vrij te geven.

Ten zuidwesten van het plangebied, circa 480 m, is aan de Veerseweg in 2019 een archeologische opgraving uitgevoerd (zaakid. 4729034100). Tijdens de opgraving is circa 8.600 m² ontgraven. In totaal zijn er 1084 sporen aangetroffen in de top van het dekzand die zijn verdeeld in de complextypen nederzettingssporen, erfgerelateerde sporen, sporen van infrastructuur en sporen van landgebruik. Nederzettingssporen zijn gevonden in de vorm van diverse gebouwplattegronden van hoofd- en/of bijgebouwen. De oudste, maar incomplete gebouwplattegrond, is gedateerd in de Romeinse IJzertijd op basis van aardewerk uit de eerste eeuwen van de jaartelling. Ondanks dat de paalkuilen goed zijn geconserveerd, zijn de contouren van de plattegrond niet duidelijk aangegeven. Aangenomen is dat de plattegrond verder doorloopt buiten de oostelijke grens van het onderzoeksgebied. Aan de hand van het aardewerk uit deze periode is bepaald dat sprake is geweest van een rurale nederzetting. In de Vroege-Middeleeuwen is in het onderzoeksgebied geen sprake van bewoning en/of gebruik, in overeenstemming met opgravingen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Vanaf de Volle-Middeleeuwen/Late-Middeleeuwen A wordt het onderzoeksgebied wederom in gebruik genomen. Vermoedelijk kan een plattegrond van mogelijk een hoofdgebouw type A1 uit de Dommelen-typologie, worden gerekend tot deze fase en is daarmee het oudste middeleeuwse gebouw. Gebouwplattegronden aangetroffen binnen het onderzoeksgebied stammen voornamelijk uit de Late-Middeleeuwen B. Van de meeste gebouwplattegronden ontbreekt een aantal paalkuilen. Er lijkt één plattengrond compleet te zijn, maar deze is te klein qua afmetingen om in te kunnen delen in de Dommelentypologie. Daarnaast bevat deze structuur geen gebintstijlen, maar middenstaanders. Vermoedelijk is deze structuur dan ook een bijgebouw. Aardewerk uit de Middeleeuwen wijst erop dat ook in deze tijd sprake is van rurale nederzettingen. Uit macrobotanische analyse is gebleken dat de bewoners in deze periode diverse gewassen hebben gegeten, waaronder gerst, pluimgierst, rogge, erwt, duivenboon en mogelijk haver. Rogge, gerst en mogelijk ook haver werden lokaal verbouwd gedurende de Late Middeleeuwen. Negen spiekers zijn herkend, waarvan de paalkuilen geen enkele vondst bevatten en een datering van de spiekers uitblijft. De spiekers hebben op de erven gestaan in de perioden dat het onderzoeksgebied bewoond is geweest. Welke spieker tot welke bewoningsfase heeft gehoord, kan op basis van de resultaten van het onderzoek niet worden aangegeven. Andere erfgerelateerde sporen uit de perioden IJzertijd – Late-Middeleeuwen zijn aanwezig in de vorm van ‘losse’ paalkuilen, kuilen en mogelijk een aantal greppels. Kuilen die zijn geïnterpreteerd als leemwinningskuilen, zijn aanwezig in een zone ten zuidwesten van de vol- en laatmiddeleeuwse erven. Leem is gebruikt voor het afsmeren van de wanden van gebouwen, om vloeren en ovens te vervaardigen en voor de bemesting van de akkers. Direct aangrenzend aan de kuilenzone en tevens ten zuidwesten van de nederzettingssporen zijn vier waterkuilen gevonden. Slechts één waterkuil bevat vondstmateriaal, die duidelijk maakte dat deze kuil niet ouder is dan 1250/1350. Sporen van infrastructuur zijn aanwezig in de vorm van kleine restanten van karrensporen, die mogelijk (globaal) te dateren zijn in de Middeleeuwen. Sporen van landgebruik zijn vooral waargenomen in de vorm van laatmiddeleeuwse en/of nieuwtijdse greppels, waarvan een aantal teruggevonden zijn op historische kaarten vanaf de vroege 19^e eeuw. Een mogelijk ouder greppelsysteem is aangetroffen in het westelijke kwart van het onderzoeksgebied, dat bestaat uit smalle greppeltjes met afgeronde hoeken. Mogelijk betreft het hier een middeleeuws systeem dat bijvoorbeeld dienst heeft gedaan als omwalling of begrenzing van tuinen/akkertjes nabij de erven. De resultaten van de opgraving sluiten goed aan bij archeologische waarden die zijn aangetroffen in de omgeving van het onderzoeksgebied. In Oosterhout zijn tevens vroegere bewoningssporen bekend uit de Bronstijd – Late-IJzertijd, die ontbreken in dit onderzoeksgebied.

Vondstmeldingen binnen het onderzoeksgebied¹⁴

Naast bovengenoemde vondsten is er een aantal losse vondstmeldingen bekend in de omgeving van het plangebied, in een straal van 500 m. Circa 200 m ten zuidwesten van het plangebied is er een knikwandpot uit de Vroege Middeleeuwen aangetroffen (waarnemingsnr. 2887095100). Uit de Romeinse tijd zijn er circa 350 m ten zuidoosten van het plangebied in de Molenbuurt twee huisplattengronden, spieker/graanschuur en een waterput gevonden (waarnemingsnr. 2893120100). Circa 400 m ten noordwesten van het plangebied aan de Leeuwenstraat is gedraaid en geglazuurd aardewerk uit de Nieuwe tijd aangetroffen (waarnemingsnr. 2885264100). Ten zuiden van het plangebied, circa 400 m, zijn in de kloostertuin paalgaten, kuilen, spitsporen, greppels/sloten, grondsporen en palenrijen uit de Bronstijd – Nieuwe tijd gevonden (waarnemingsnr. 3193274100). Circa 400 m ten oosten van het plangebied zijn stenen funderingen van het slot de Blauwe Kamer aangetroffen, daterend uit de Middeleeuwen – Nieuwe tijd (waarnemingsnr. 3241558100). Ten noordoosten van het plangebied, circa 450 m, is een armband uit de Late IJzertijd – Vroeg Romeinse tijd en gedraaid aardewerk uit de Romeinse tijd gevonden (waarnemingsnr. 2792665100). Circa 450 m ten noordwesten van het plangebied aan de Leeuwenstraat is een oven van een pottenbakkerij uit de Nieuwe tijd aangetroffen (waarnemingsnr. 2966929100).

Archeologische verwachting

Volgens de archeologische verwachtingskaart en beleidskaart van de gemeente Oosterhout (kaart 10 en kaart 11) ligt het plangebied binnen een terrein van hoge archeologische waarde. Dit terrein betreft de historische kern van Oosterhout.

¹⁴ Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort.

2.8 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de gegevens uit het bureauonderzoek is de volgende gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld:

Tabel 1 Gespecificeerde archeologische verwachting

Archeologische periode	Gespecificeerde verwachting	Te verwachten complextype/resten	Relatieve diepte t.o.v. het maaiveld
Laat-Paleolithicum – Vroeg Neolithicum	Hoog; kampementen	Vondstlaag met strooiing van vuursteen en houtschool; haardkuilen	In de top van het dekzand, wanneer er een podzolbodem aanwezig is
Midden-Neolithicum – Vroege Middeleeuwen	Hoog; bewoningssporen, sporen van landgebruik	Akkerlagen, cultuurlagen, ophooglagen; sloten/greppels, afvalkuilen, paalkuilen, waterputten; vuur- en natuursteen, aardewerk, houtschool, (on)verbrand bot, verbrand leem	In de top van het dekzand, onder de bouwvoor
Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd	Hoog; bewoningssporen, sporen van landgebruik	Akkerlagen, cultuurlagen, ophooglagen; sloten/greppels, afvalkuilen, paalkuilen, waterputten; vuur- en natuursteen, aardewerk, houtschool, (on)verbrand bot, verbrand leem	Vanaf het maaiveld

In het plangebied worden fluviatiele afzettingen van de Formatie van Sterksel verwacht, met daarop dekzanden (Laagpakket van Wierden, Formatie van Boxtel) uit het Laat-Glaciaal. Op de kadastrale minuut uit 1811 – 1832 is te zien dat er in de zuidwestelijke hoek van het plangebied bebouwing staat.

De top van het dekzand, direct onder het eerddek, heeft een hoge verwachting voor kampementen en resten van jager-verzamelaars uit het Laat-Paleolithicum – Mesolithicum en voor bewoningssporen en sporen van landgebruik uit het Neolithicum – Vroege Middeleeuwen. Op basis van het historisch kaartmateriaal heeft het plangebied een hoge verwachting vanaf de 19^e eeuw.

Resten van jager-verzamelaars uit het Laat-Paleolithicum en het Mesolithicum worden verwacht in de top van het dekzand, in de vorm van een archeologische laag met strooiing van vuursteen en houtschool. Ook kunnen uit deze periode haardkuilen worden verwacht.

Resten van landbouwers uit het Neolithicum – Vroege Middeleeuwen worden verwacht in de vorm van cultuur- en akkerlagen met strooiing van houtschool, vuursteen, aardewerk en verbrand leem en grondsporen zoals paal- en afvalkuilen, greppels en waterputten. Deze resten worden ook in de top van het dekzand verwacht.

Sporen van landgebruik uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht vanaf het maaiveld, voornamelijk in de vorm van greppels en sloten.

Bodemverstoring

Voor resten in de top van het dekzand, met name die uit het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum, geldt dat deze alleen worden verwacht als het pleistocene maaiveld nog intact is, dus als er nog een (restant van) een podzolbodem aanwezig is. Als er geen restant van een podzolbodem meer aanwezig is, is de kans op de resten van jager-verzamelaars erg klein. Diepere grondsporen vanaf het Neolithicum kunnen dan nog wel aanwezig zijn, maar het is moeilijk vast te stellen hoeveel er van de top van het dekzand is verdwenen als er geen restanten van podzolbodems meer aanwezig zijn.

Daarnaast blijkt uit de geraadpleegde bouwtekeningen dat de bebouwing gefundeerd is op funderingen die tussen circa 70 en 90 cm diepte liggen. De funderingen kunnen de ondergrond en daarmee de eventueel aanwezige archeologische resten hebben aangetast. Maar (diepere) grondsporen kunnen onder de contouren van de huidige bebouwing nog wel aanwezig zijn, als die niet is onderkelderd. Daarnaast is het mogelijk dat het plangebied is opgehoogd en daarmee de top van het dekzand nog beschermd is gebleven tegen aantasting.

2.9 Conclusie bureauonderzoek

Doel van het bureauonderzoek is een antwoord te vinden op de vraag wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Uit het bureauonderzoek is gebleken dat in het plangebied in de top van het dekzand resten uit het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen worden verwacht. Resten uit het Laat-Paleolithicum – Mesolithicum worden alleen verwacht wanneer er een (restant van een) podzolbodem aanwezig is. Aan het maaiveld worden resten uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd verwacht.

Om de archeologische verwachting te toetsen is een vervolgonderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een inventariserend veldonderzoek, verkennende fase, door middel van boringen. Dit onderzoek heeft tot doel om de landschappelijke opbouw en de mate van verstoring voor het plangebied vast te stellen en hiermee de archeologische verwachting voor het plangebied te bepalen. In dit specifieke geval kan met het verkennend booronderzoek worden vastgesteld of de top van het dekzand nog intact is (aanwezigheid van een podzolbodem).

3 INVENTARISEREND VELDONDERZOEK

3.1 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het inventariserend veldonderzoek (IVO-overig, verkennende fase) heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting aan te vullen en te toetsen. Daarnaast heeft het veldonderzoek tot doel antwoord te vinden op de vraag wat de bodemopbouw en de mate van verstoring is binnen het plangebied en hoe dit de archeologische verwachting beïnvloed in het kader van de voorgenomen bodemingrepen.

3.2 Methoden

Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd conform KNA-protocol 4003¹⁵, volgens specificaties VS01, VS03 en VS05. Daarnaast wordt het onderzoek uitgevoerd conform beleid voor archeologisch onderzoek binnen de gemeente Oosterhout.

Het veldonderzoek is op 19 oktober 2022 uitgevoerd door R.S. Verheij, MSc en drs. A.J. Wullink (senior KNA-prospecteur). Voorafgaand aan het veldwerk is het Plan van Aanpak (PvA) goedgekeurd door drs. P. Kimenai van Regio West-Brabant.

In totaal zijn er zes boringen tot maximaal 2,2 m -mv geplaatst. De boringen zijn verspreid in het plangebied gezet, waarbij rekening is gehouden met bebouwing en kabels en leidingen. De locatie van de boringen is bepaald met behulp van GPS. De maaiveldhoogte is bepaald aan de hand van het AHN. De locatie van de boringen is te zien kaart 12.

Voor de boringen is gebruik gemaakt van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn lithologisch beschreven conform de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode.¹⁶ De boorbeschrijvingen zijn te vinden in bijlage 6.

¹⁵ SIKB, 2018

¹⁶ Bosch, 2005

3.3 Resultaten

Geologie en bodem

In alle boringen bestaat de ondergrond uit matig fijn, zwak siltig zand, al dan niet met sporen van grind, puin, beton, leembrokken, zwarte vlekken en baksteen. De top van dit zandpakket is zwak humeus. De dikte van dit pakket variërend van 60 tot 220 cm. In boring 1 zijn resten van steenkool aangetroffen tussen 40 en 60 cm mv. In boring 5 zijn twee springveren en twee fragmenten van geglaazuurd aardewerk aangetroffen. Dit pakket betreft een geroerd/opgebracht pakket. In boring 6 kan dit pakket geïnterpreteerd worden als een bouwvoor.

In boring 2, 3 en 5 komt bovenop het geroerde/opgebrachte pakket een laag bouwzand voor met een dikte variërend tussen 8 en 18 cm.

In boring 1, 2 en 3 komt onder het opgebrachte/geroerde pakket een pakket zwak humeus zand voor, al dan niet met sporen van baksteen en grind. Het humeuze zand heeft een dikte variërend tussen 10 en 60 cm. De top ligt tussen 60 en 110 cm -mv (3,68 en 4,16 m NAP). Dit zandpakket is geïnterpreteerd als een eerddek (Ap-horizont) en markeert vermoedelijke het oude maaiveld niveau.

In boring 1 komt onder A-horizont een pakket zand met resten van baksteen, ingedroogd leem en ijzerconcreties voor. Dit pakket is geroerd. Dit pakket heeft een dikte van 35 cm en de top ligt op 120 cm -mv (3,56 m NAP). Dit pakket is vermoedelijk geroerd om het leem in de ondergrond uiteen te trekken om zo water te kunnen doorlaten.

Onder de Ap-horizont en het opgebracht/geroerde pakket komt in boring 1, 2, 3 en 6 een leemlaag, lemige laag of kleilaag (boring 3) voor. Deze laag heeft een dikte variërend tussen 5 en 25 cm. De top van de laag ligt tussen 110 en 175 cm -mv (2,85 en 3,66 m NAP). In boring 6 komen in deze laag humeuze banden voor. Deze leemlaag/kleiige laag betreft vermoedelijk nat eolische zanden of een laag behorend tot de Formatie van Sterksel.

In boring 1 komt onder de leemlaag een pakket zand met leemlagen en roestvlekken voor van 15 cm dik. De top van dit pakket ligt op 160 cm -mv (3,16 m NAP). Dit pakket betreft vermoedelijk nat eolische zanden, behorend tot het Laagpakket van Wierden, Formatie van Boxtel.

In boring 1 komt onder het zandpakket met leemlagen, in boring 2 en 3 onder de leem/kleilaag en in boring 4 onder het geroerde pakket een pakket zwak siltig zand voor, al dan niet met roestvlekken. De top van dit pakket ligt tussen 90 en 175 cm -mv (3,01 en 4,05 m NAP). In boring 1 betreft dit pakket nat eolische zanden, in boring 2 en 4 dekzand behorend tot het Laagpakket van Wierden, Formatie van Boxtel en in boring 3 afzettingen behorend tot de Formatie van Sterksel.

Archeologische indicatoren

In boring 1 zijn resten van steenkool aangetroffen en in boring 5 twee fragmenten geglazuurd aardewerk. Deze fragmenten betreffen fragmenten van een grape uit de 18^e tot 19^e eeuw. Het gaat hier echter om een verkennend veldonderzoek, dat zich richt op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden en niet zo zeer op het onderzoeken op de aanwezigheid van archeologische vondsten en/of sporen.

3.4 Conclusie veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft tot doel antwoord te vinden op de vraag wat de bodemopbouw en de mate van verstoring is binnen het plangebied en hoe dit de archeologische verwachting beïnvloedt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen.

Volgens het bureauonderzoek worden er in het plangebied in de top van het dekzand resten uit het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen verwacht. Resten uit het Laat-Paleolithicum – Mesolithicum worden alleen verwacht wanneer er een (restant van een) podzolbodem aanwezig is. Aan het maaiveld worden resten uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd verwacht.

Het veldonderzoek heeft uitgewezen dat de bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een geërodeerd/opgebracht pakket met daaronder in sommige boringen een oude maaiveld niveau. Dit niveau bestaat uit een eerddek (Ap-horizont). Onder het eerddek komen oude dekzand afzettingen nat eolische zanden van het Laagpakket van Wierden, Formatie van Bortel en afzettingen behorend tot de Formatie van Sterksel voor.

Geconcludeerd wordt dat de archeologische verwachting voor het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen naar laag kan worden bijgesteld voor het gehele plangebied. Er is geen (restant van een) podzolbodem aangetroffen, deze is vermoedelijk geheel afgegraven tijdens de ontginning van het gebied. Voor het zuidwestelijke deel van het plangebied blijft op basis van de kadastrale minuut uit 1811 – 1832 een hoge verwachting gelden voor bewoningssporen uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd. In deze hoek heeft volgens het kaartmateriaal bebouwing gestaan. Voor de rest van het plangebied kan de verwachting voor deze periode naar laag worden bijgesteld, de ondergrond in het plangebied is tot op een grootte diepte verstoord en het oude maaiveld niveau betreft vermoedelijk een bouwgrond. Er zijn daarmee geen aanwijzingen dat het oude maaiveldniveau sporen van bewoning bevat.

4 CONCLUSIE EN ADVIES

Uit het vooronderzoek kan worden geconcludeerd dat de top van het dekzand een lage verwachting heeft voor resten uit het Laat-Paleolithicum – Vroege Middeleeuwen door het ontbreken van een podzolbodem en door verstoring van de top. Daarnaast is de verwachting vanaf het maaiveld laag voor resten uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd, behalve voor het zuidwestelijke deel van het plangebied. Het zuidwestelijke deel van het plangebied behoudt, op basis van de kadastrale minuut uit 1811 – 1832, een hoge verwachting.

Econsultancy adviseert om het plangebied vrij te geven voor de geplande werkzaamheden, behalve het zuidwestelijke deel van het plangebied (kaart 13). Dit betekent dat bij toekomstige vergunningplichtige werkzaamheden eerst verder onderzoek moet worden uitgevoerd in dit deel van het plangebied. Dit onderzoek kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek om de verwachting voor de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd te toetsen. Het proefsleuvenonderzoek dient te worden uitgevoerd op basis van een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen, waarin is vastgelegd waaraan het onderzoek moet voldoen.

Bovenstaand advies is van Econsultancy. Er is, op grond van de gebruikte onderzoeksmethode, geprobeerd een zo gefundeerd mogelijk advies te geven. Over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig uitsluitel worden gegeven. Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend. De resultaten van dit onderzoek zullen eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Oosterhout), die vervolgens het advies overneemt of niet.

Als het plangebied nu of in de toekomst door de gemeente Oosterhout wordt vrijgegeven voor bodemroerende werkzaamheden, dan blijft er, conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016, een meldingsplicht bestaan. Eventuele archeologische resten die bij werkzaamheden worden aangetroffen moeten worden gemeld bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de provincie Noord-Brabant of de gemeente Oosterhout.

LITERATUUR

- Bakker, H. de & J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland De hogere niveaus*. Wageningen.
- Bosch, J. (2005). *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2*. NITG-TNO.
https://www.sikb.nl/doc/archo/leidraden/Leidraad%20ASB%20versie%205_2%20geactualiseerd%20september%202008.pdf
- De Mulder, E., Geluk, M., Ritsema, I., Westerhof, W., & Wong, T. (2003). *De ondergrond van Nederland* (Houten).
- Koopmanschap, H., & Visser-Poldervaart, M. (2011). *Ergoedkaart Oosterhout; Een verleden achter gevels en onder akkers*. *Archeologische Rapporten Oranjewoud 2010/212* (projectnr. 219638; p. 148).
- Leenders, K. A. H. W. (2013). *Verdwenen venen: Een onderzoek naar de ligging en exploitatie van thans verdwenen venen in het gebied tussen Antwerpen, Turnhout, Geertruidenberg en Willemstad (1250—1750). Een actualisering* (Reeks landschapsstudies; No. 13, p. 351). Pudoc.
<https://edepot.wur.nl/475394>
- SIKB. (2018). *BRL SIKB 4000. Beoordelingsrichtlijn Archeologie* (Versie 4.1, 24 mei 2018 ed.). SIKB.

BRONNEN

AHN; internetsite, oktober2022.

<http://www.ahn.nl>

Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort, oktober2022.

<https://archis.cultureelerfgoed.nl>

Bodemloket, internetsite, oktober2022.

<http://www.bodemloket.nl>

Beeldbank Cultureel Erfgoed; internetsite, oktober2022.

<http://www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl>

Dinoloket; internetsite, oktober2022.

<http://www.dinoloket.nl/>

Historie—Gemeente Oosterhout; internetsite, oktober2022.

<https://www.oosterhout.nl/over-de-gemeente/historie>

Indicatieve kaart Militair Erfgoed; internetsite, oktober2022.

<http://www.ikme.nl/>

Kaartbank; internetsite, oktober2022.

<https://noord-brabant.maps.arcgis.com/>

Kadaster Topotijdreis; internetsite, oktober2022.

<http://www.topotijdreis.nl/>

Omgevingsrapportage; internetsite, oktober2022.

<https://noord-brabant.omgevingsrapportage.nl/>

Ruimingskaart; internetsite, oktober2022.

<http://www.beobom.nl/ruimingskaart/>

SIKB; internetsite, oktober2022.

<http://www.sikb.nl>

VEO Bommenkaart; internetsite, oktober2022.

<http://www.explosievenopsporing.nl/veo-bommenkaart/>

Verstoringsbronnenkaart internetsite, oktober2022.

<https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Verstoringsbronnenkaart#>

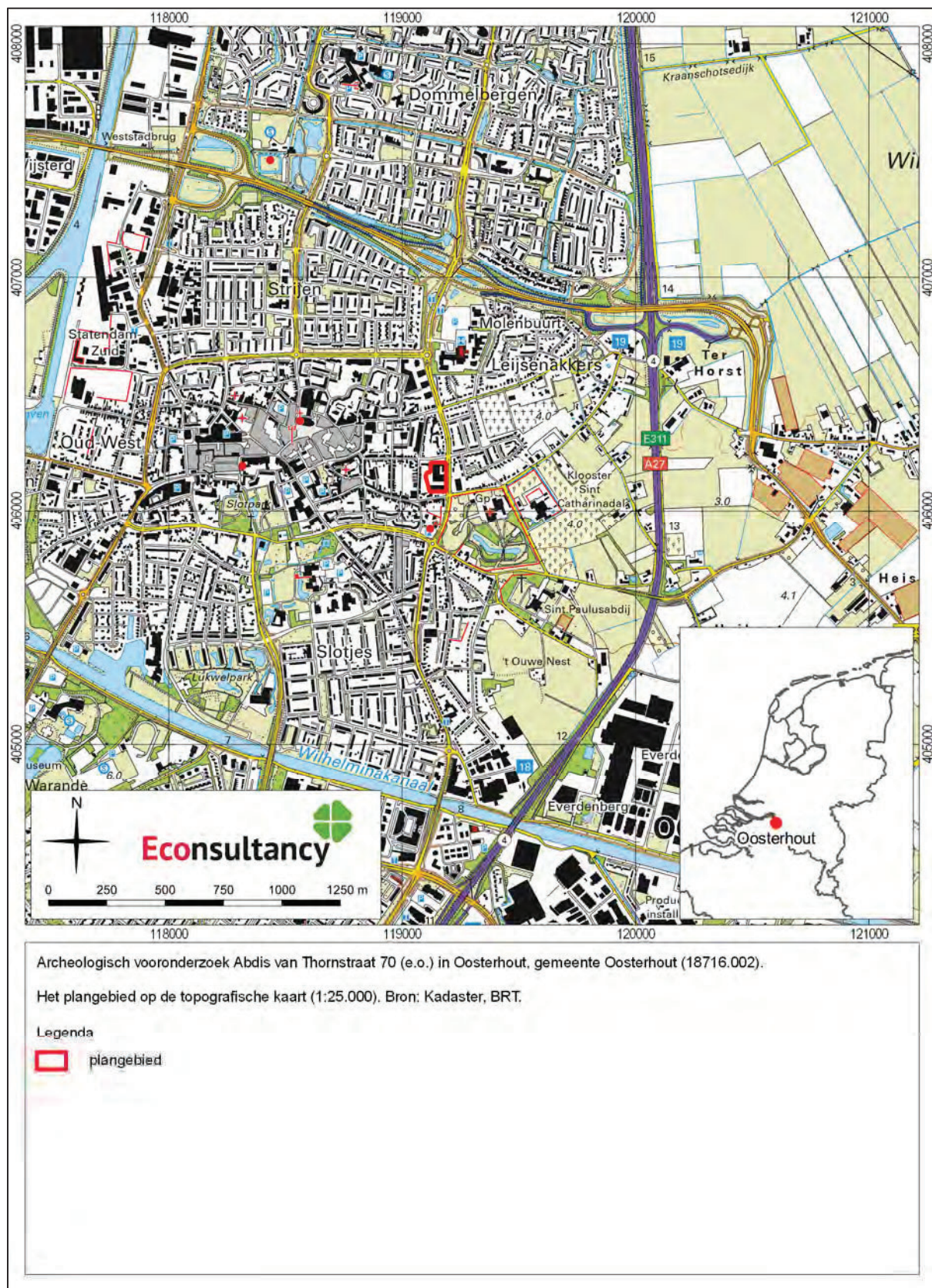
Wageningen University & Research—Geoportal; internetsite, oktober 2022.

<https://library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf#1>

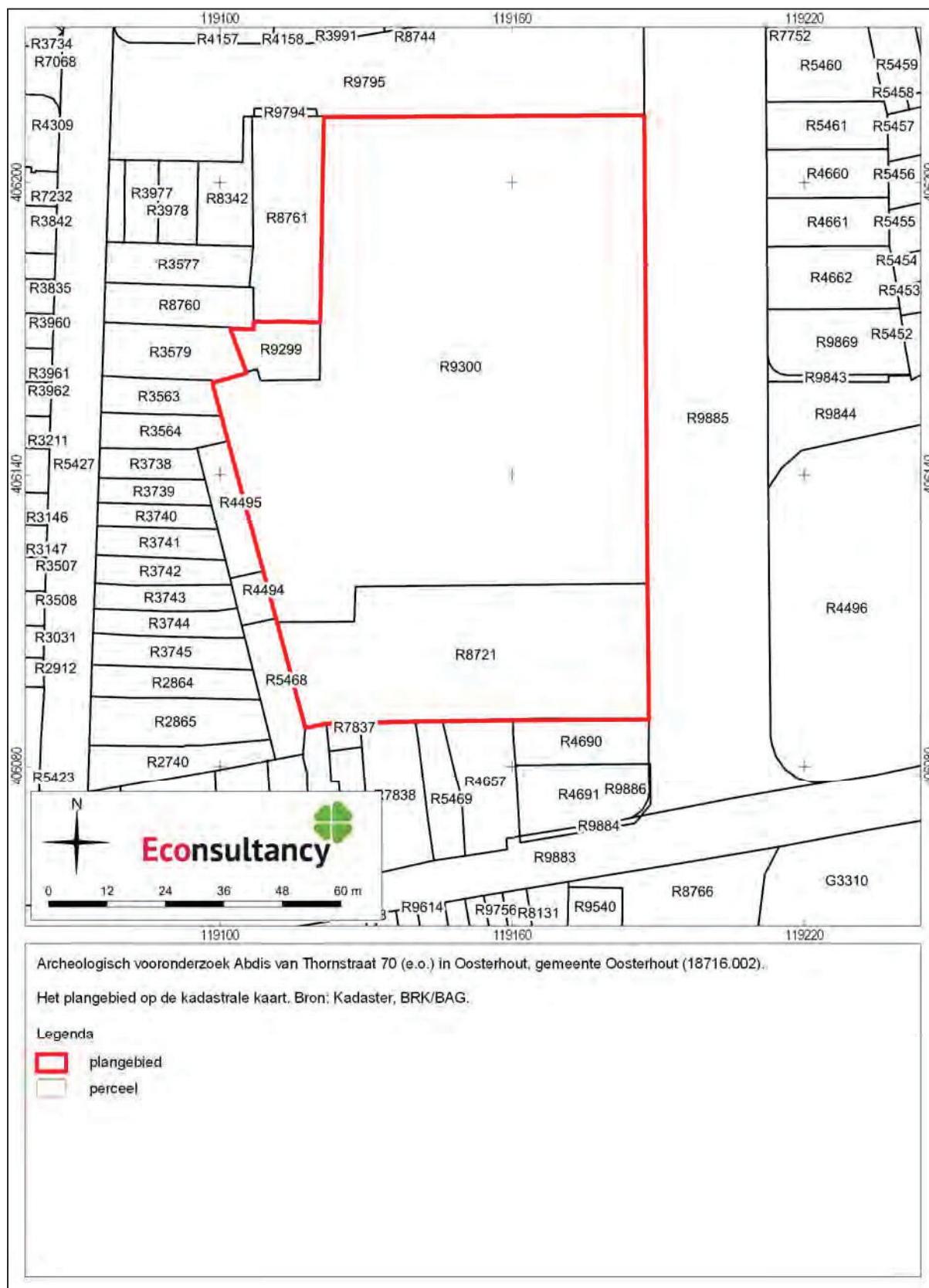

KAARTEN

Kaart 1 Het plangebied op de topografische kaart (1:25.000)

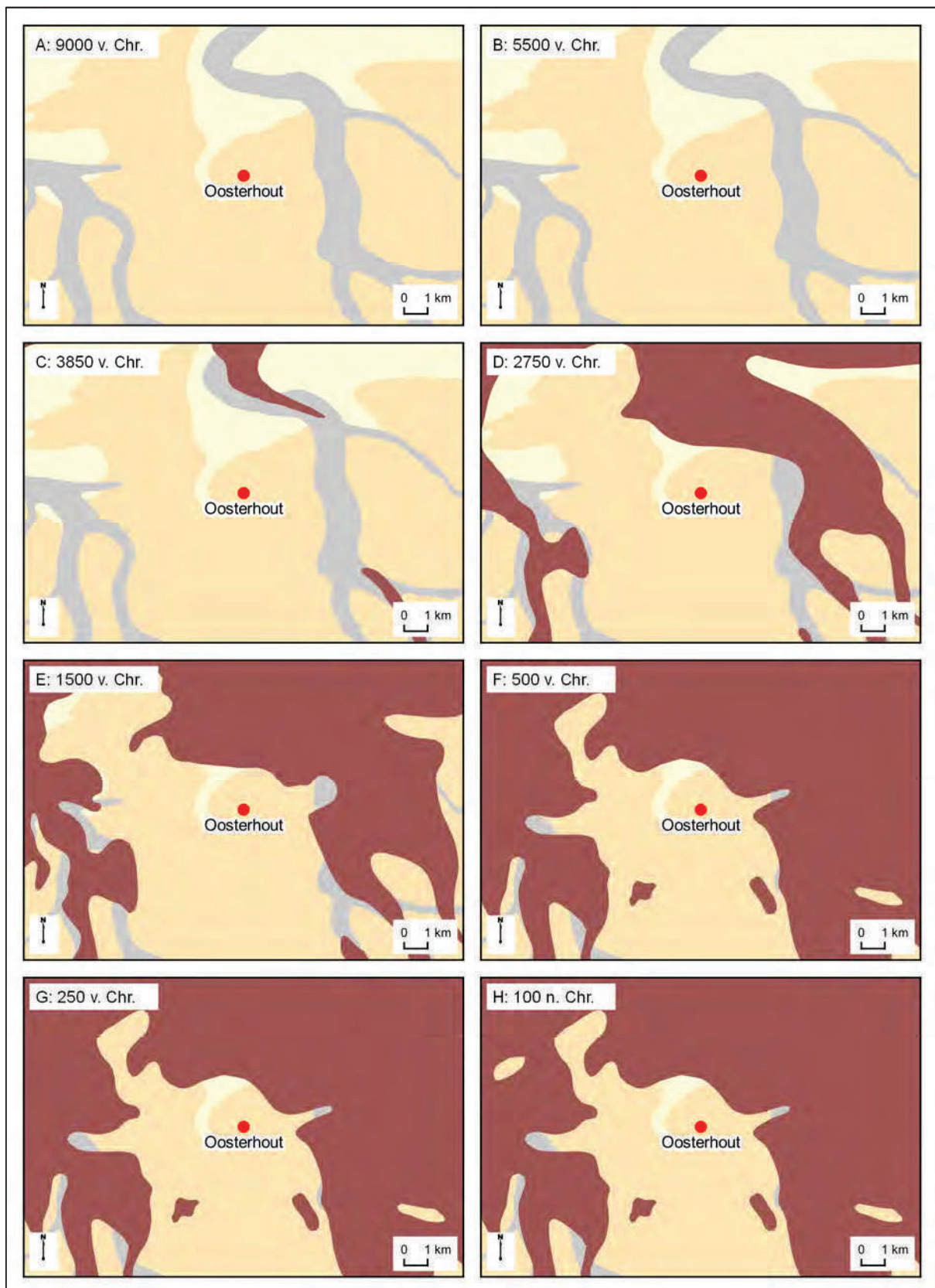
Kaart 2 Het plangebied op de kadastrale kaart

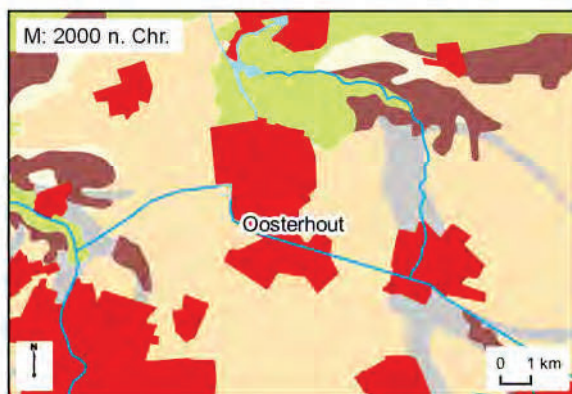
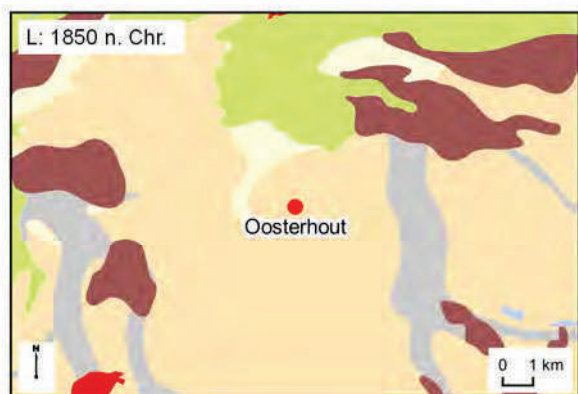
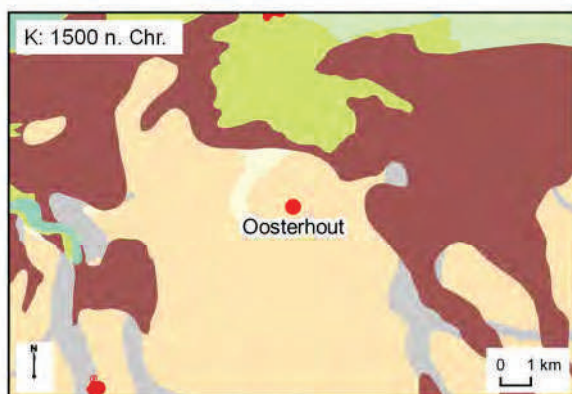
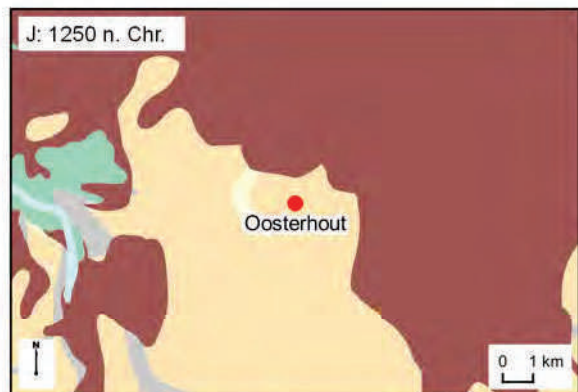
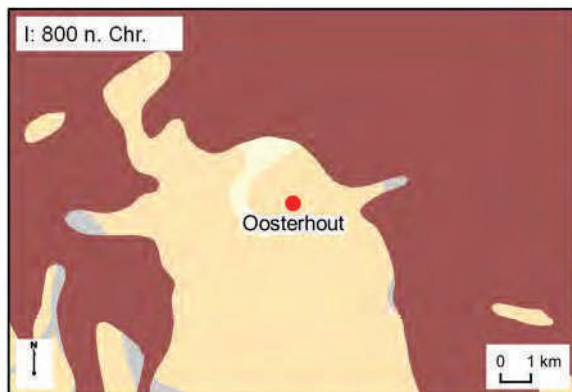

Kaart 3 Het plangebied op een luchtfoto uit 2021

Kaart 4 Paleogeografische kaarten

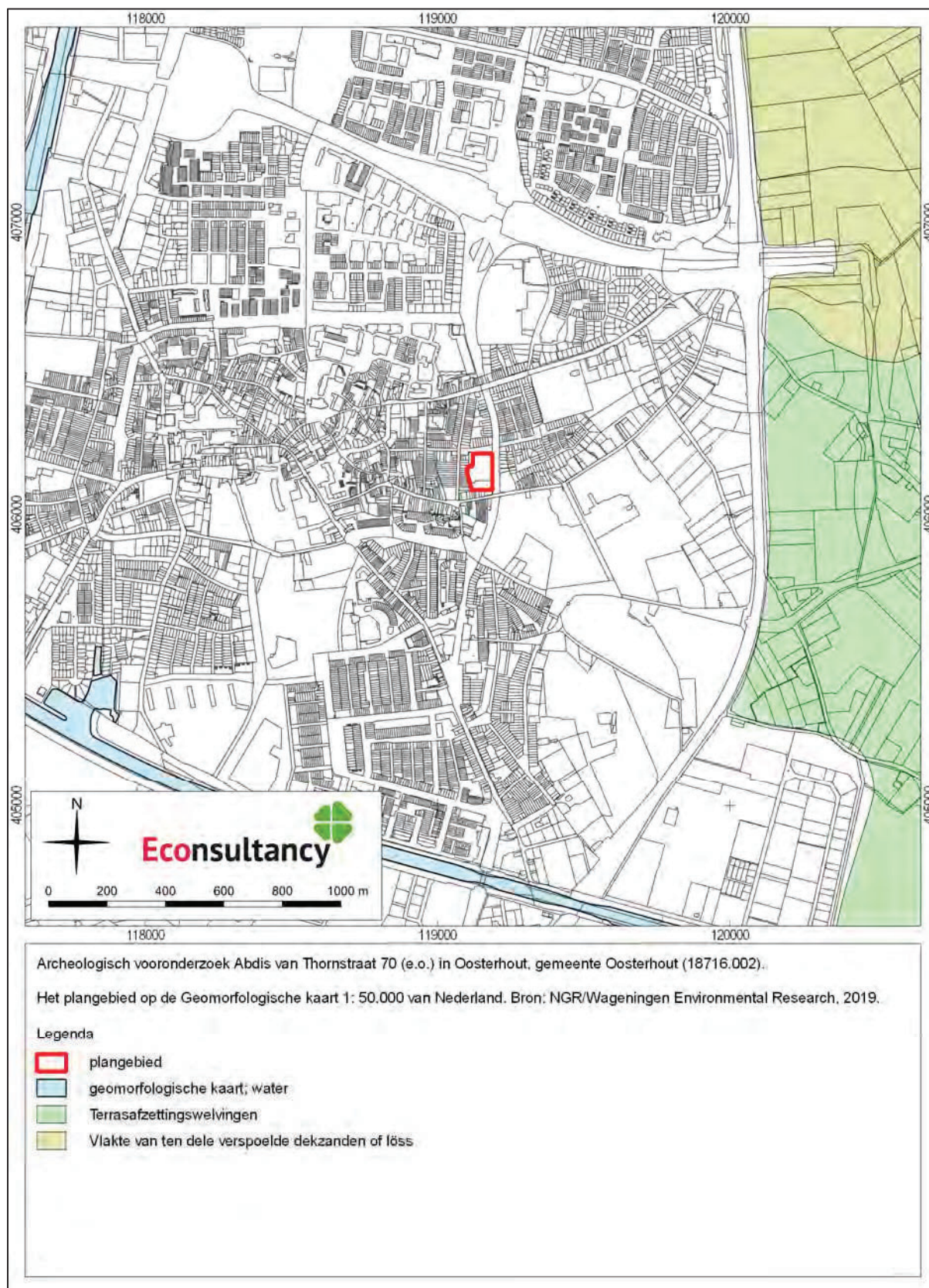
Archeologisch vooronderzoek Abdij van Thornstraat 70 (e.o.) in Oosterhout, gemeente Oosterhout (18716.002).

Paleogeografische ontwikkeling van het plangebied en omgeving. Bron: Vos e.a., 2018

Legenda

- strandwallen en lage duinen
- hoge duinen
- strandvlakten en duinvalleien
- wadden en slikken
- kwelders en riviervlakten
- gebieden met kwelderwallen en -ruggen
- veengebied
- bedijkte kwelders en riviervlakten
- droogmakerij
- stedelijk gebied
- binnenwater
- buitenwater
- pleistoceen zand, beneden -16 m NAP
- pleistoceen zand, tussen -16 m en 0 m NAP
- pleistoceen zand, boven 0 m NAP
- riviervlakten en beekdalen
- rivierduinen
- lössgebied
- gestuwd gebied
- tertiaire en oudere afzettingen
- stuifzand
- plaatsnaam

Kaart 5 Het plangebied op de geomorfologische kaart

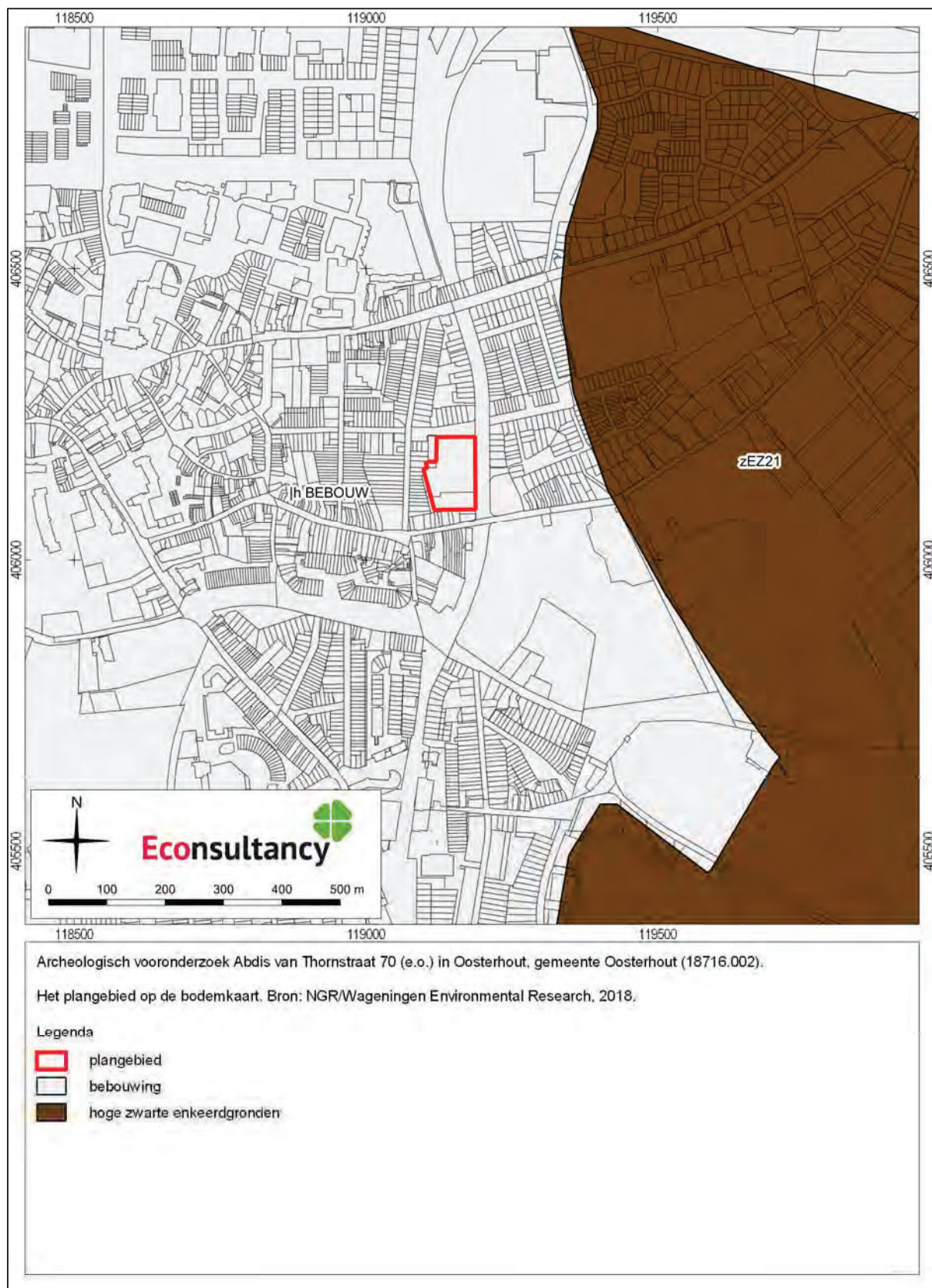

Kaart 6

Het plangebied op het actueel hoogtebestand (AHN3)

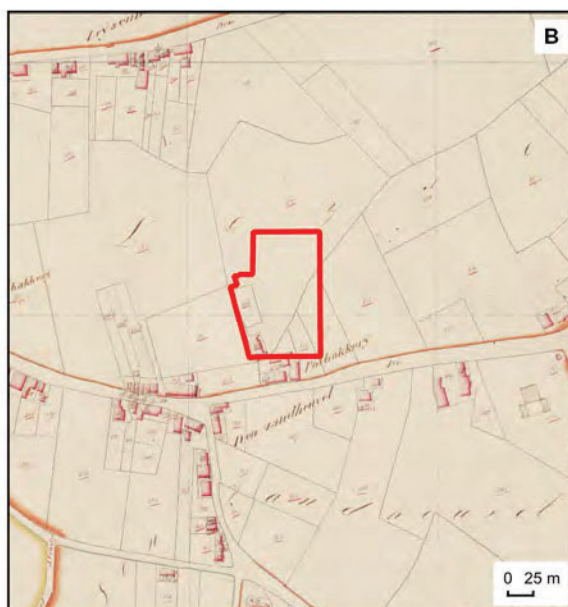
Kaart 7 Het plangebied op de bodemkaart

Kaart 8 Het plangebied op historische kaarten

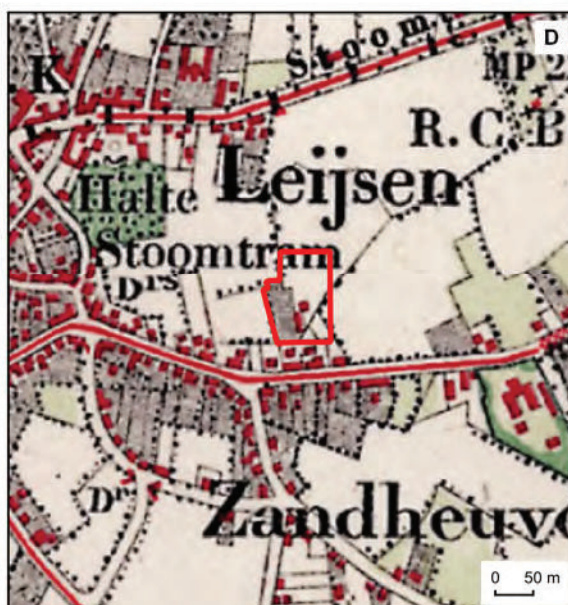
Oosterhout op een kaart uit 1780 van N. Visscher. Bron: Georeferencer van Universiteit Utrecht.

Het plangebied op de kadastrale minuut uit 1811 - 1832. Bron: RCE.

Situatie circa 1870. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1899. Bron: Topotijdreis.

Archeologisch vooronderzoek Abdij van Thornstraat 70 (e.o.) in Oosterhout, gemeente Oosterhout (18716.002).

Het plangebied op historische kaarten.

Legenda

plangebied

Situatie circa 1935. Bron: Topotijdreis.

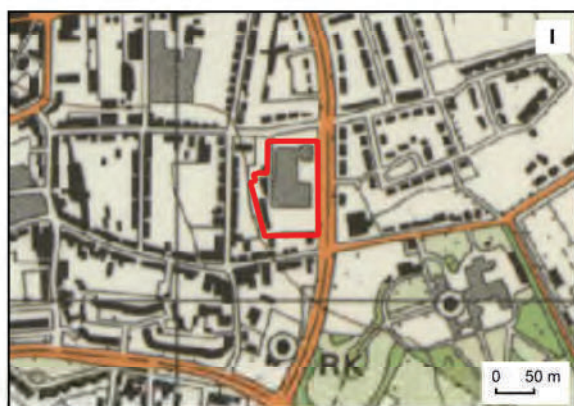
Situatie circa 1962. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1970. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1984. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1988. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1999. Bron: Topotijdreis.

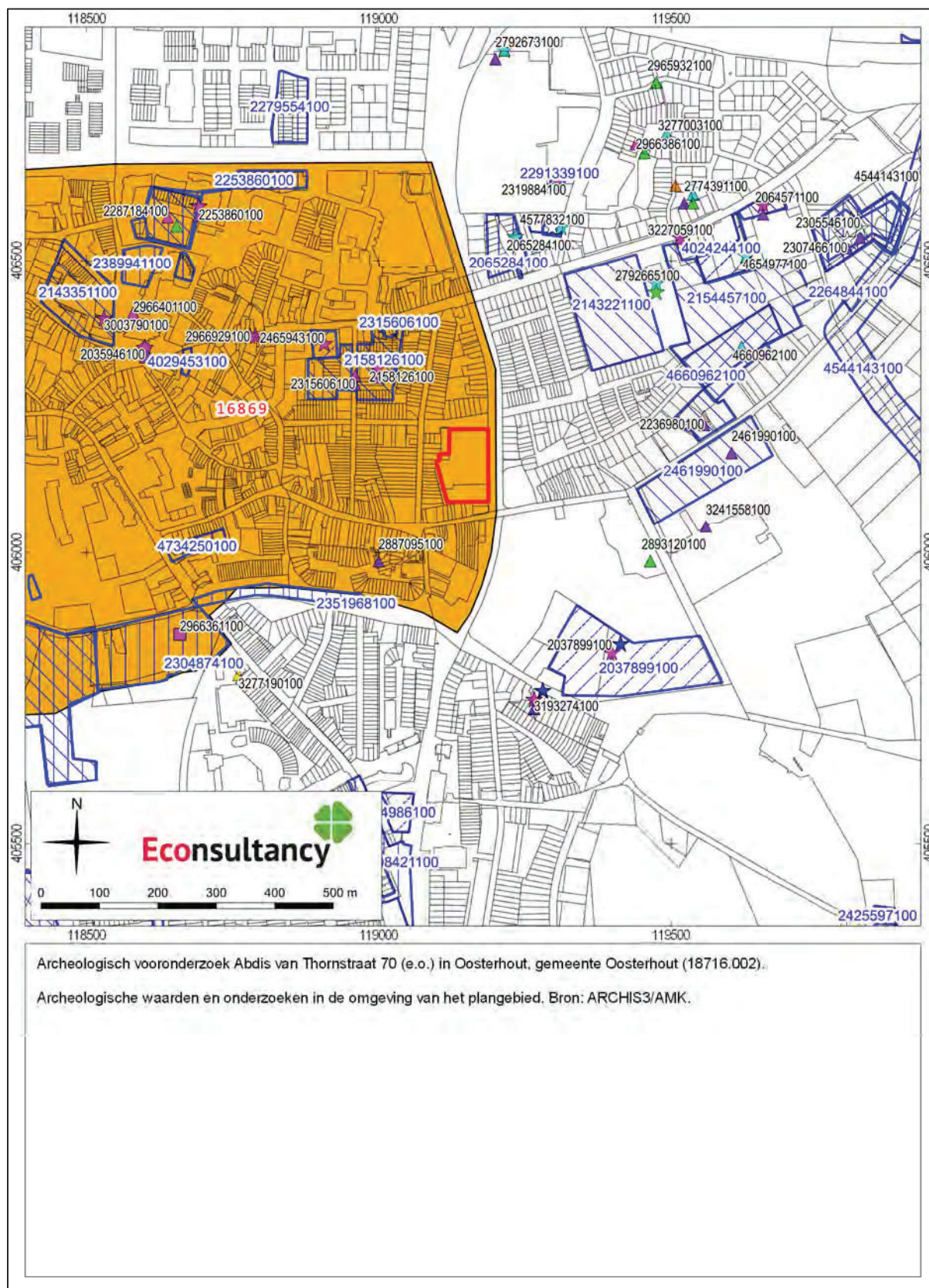
Archeologisch vooronderzoek Abdij van Thornstraat 70 (e.o.) in Oosterhout, gemeente Oosterhout (18716.002).

Het plangebied op historische kaarten.

Legenda

plangebied

Kaart 9 Archeologische waarden en onderzoeken

Archeologisch vooronderzoek Abdis van Thornstraat 70 (e.o.) in Oosterhout, gemeente Oosterhout (18716.002).

Legenda bij de archeologische waarden- en onderzoekenkaart. Bron: ARCHIS3/AMK.

Legenda

 plangebied

AMK-terreinen

 Terrein van archeologische waarde

 Terrein van hoge archeologische waarde

 Terrein van zeer hoge archeologische waarde

 Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

onderzoeken

 booronderzoek

 proefsleuven

 begeleiding

 opgraving

 overig

vondsten, complextype

 nederzetting

 grafcontext

 verdedigingswerk

 religieuze context

 onbepaald

vondsten, datering

 Paleolithicum

 Mesolithicum

 Neolithicum

 Bronstijd

 IJzertijd

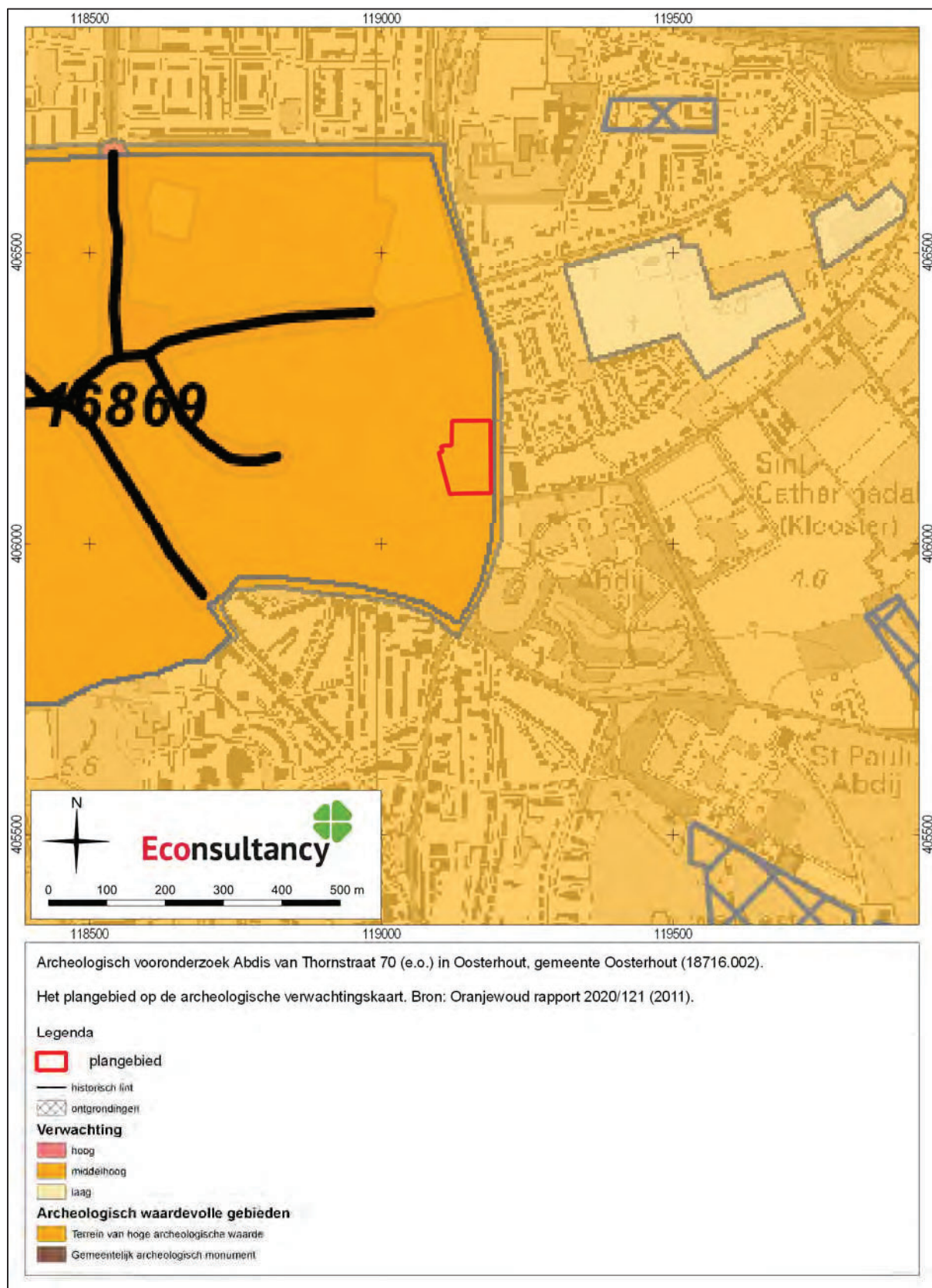
 Romeinse tijd

 Middeleeuwen

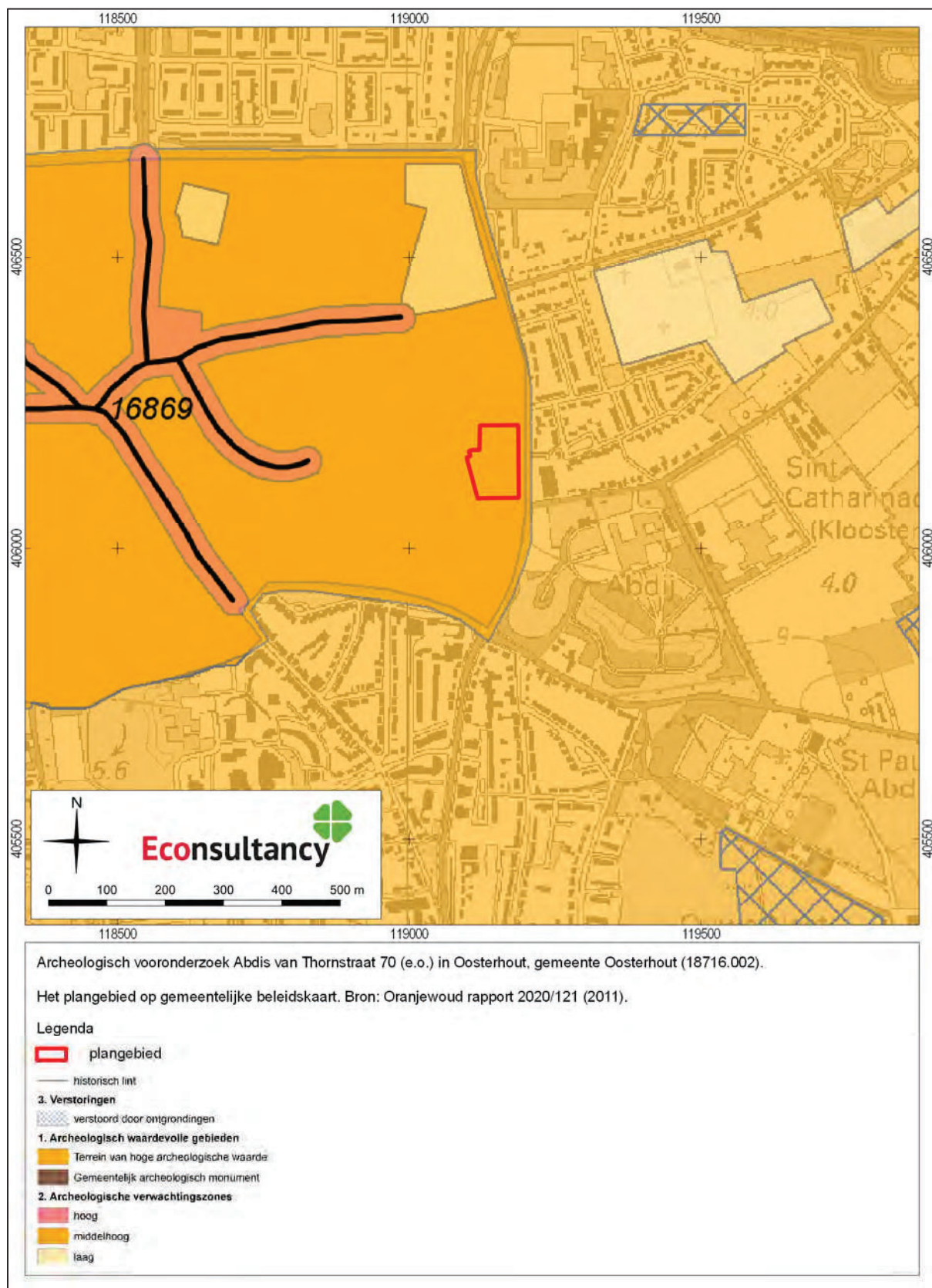
 Nieuwe tijd

 Onbepaald

Kaart 10 Het plangebied op de archeologische verwachtingskaart

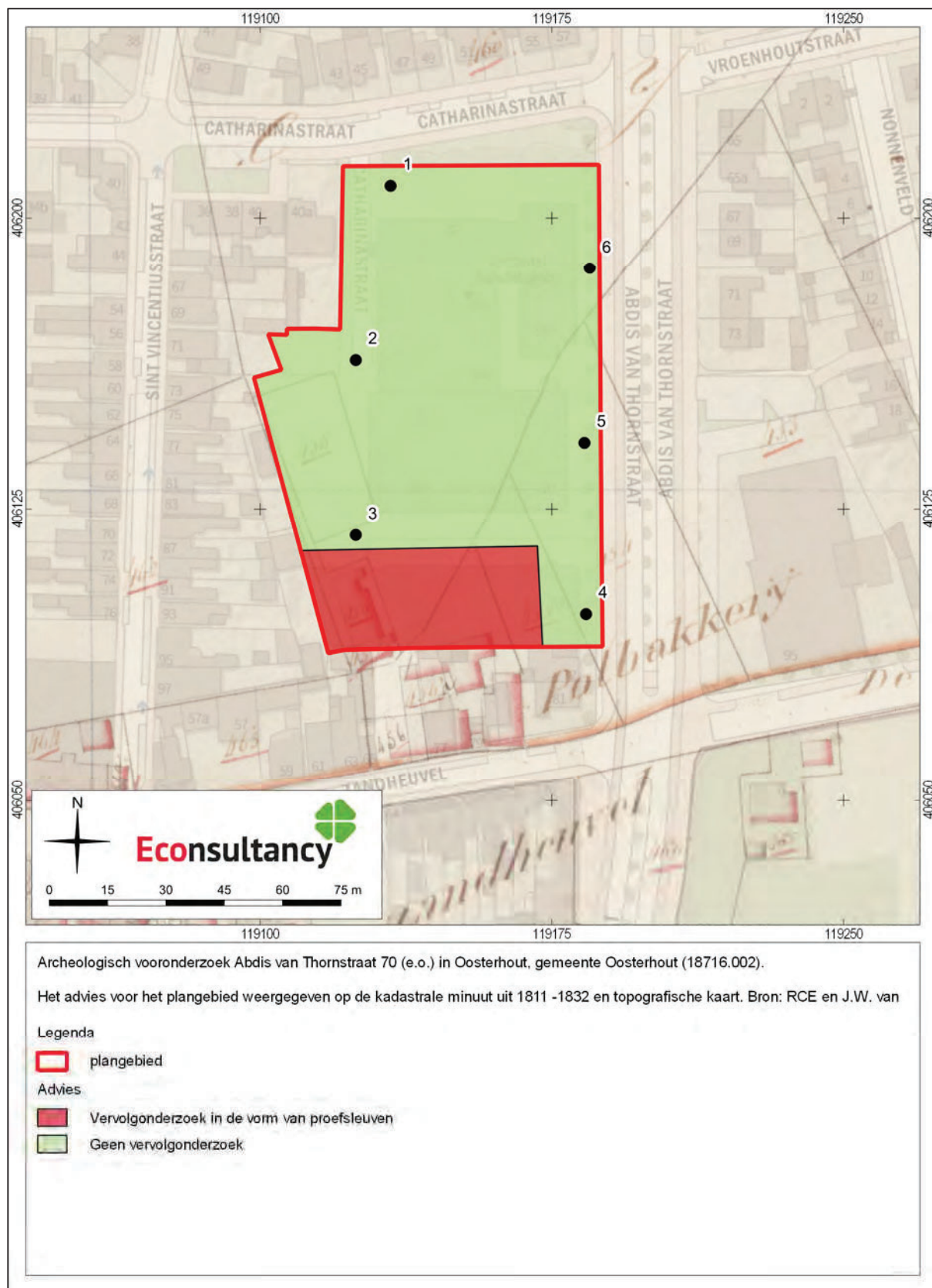
Kaart 11 Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart

Kaart 12 Boorpuntenkaart

Kaart 13 Advies

BIJLAGEN

Bijlage 1 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Ouderdom in jaren	Chronostratigrafie					MIS	Lithostratigrafie						
11.755 12.745 13.675 14.025 15.700 29.000 50.000 75.000 115.000 130.000 370.000 410.000 475.000 850.000 2 600 000	Kwartair	Laat	Holoceen			1	Formaties: Naaldwijk (marien), Nieuwkoop (veen), Echteld (fluviaal)		Formatie van Boxtel	Formatie van Beegden			
			Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas (koud)	2	Formatie van Kreftenheye						
					Allerød (warm)								
					Vroege Dryas (koud)								
					Bølling (warm)								
					Laat-Pleniglaciaal						3		
			Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)	Midden-Pleniglaciaal									
			Vroeg-Pleniglaciaal	4									
			Pleistoceen	Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)	5a								
		5b											
		5c											
		5d											
		Eemien (warme periode)			5e	Eem Formatie							
		Midden	Midden	Saalien (ijstijd)					6		Formatie van Urk	Formatie van Drente	
				Holsteinien (warme periode)					Formatie van Sterksel				
				Elsterien (ijstijd)									
				Cromerien (warme periode)									
Vroeg	Vroeg	Pre-Cromerien											

Cal. jaren v/n Chr.	¹⁴ C jaren	Chronostratigrafie		Pollen zones	Vegetatie	Archeologische perioden
1950	0	Laat	Subatlanticum koeler vochtiger	Vb2	Loofbos eik en hazelaar overheersen haagbeuk veel cultuurplanten rogge, boekweit, korenbloem	Nieuwe tijd
-1500				Vb1		Middeleeuwen
-450				Va		Romeinse tijd
0		Holoceen	Subboreaal koeler droger	IVb	Loofbos eik en hazelaar overheersen beuk>1% invloed landbouw (granen)	IJzertijd
-12				IVa		Bronstijd
-800	815					
-2000	2650	Midden	Atlanticum warm vochtig	III	Loofbos eik, els en hazelaar overheersen in zuiden speelt linde een grote rol	Neolithicum
-3755	5000					
-4900						
-5300		Vroeg	Boreaal warmer	II	den overheerst hazelaar, eik, iep, linde, es	Mesolithicum
-7020	8000					
-8240	9000					
-8800		Laat-Pleistoceen	Preboreaal warmer	I	eerst berk en later den overheersend	
11.755	10.150	Weichselien (ijstijd)	Laat-Weichselien (Laat-Glaciaal)	Late Dryas	LW III	parklandschap
12.745	10.800			Allerød	LW II	
13.675	11.800			Vroege Dryas	LW I	
14.025	12.000			Bølling		
15.700	13.000	Midden-Pleistoceen	Midden-Weichselien (Pleniglaciaal)		perioden met een poolwoestijn en perioden met een toendra	Laat-Paleolithicum
-35.000						
75.000						
		Vroeg-Pleistoceen	Vroeg-Weichselien (Vroeg-Glaciaal)		perioden met bos en perioden met een subarctisch open landschap	Midden-Paleolithicum
115.000						
130.000						
		Midden-Pleistoceen	Eemien (warme periode)		loofbos	
-300.000		Midden-Pleistoceen	Saalien (ijstijd)			Vroeg-Paleolithicum

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Bijlage 2 AMK-terreinen

AMK nr.	Locatie	Datering	Waarde en omschrijving
16869	600 meter ten westen van het plangebied Oosterhout te Oosterhout Gemeente Oosterhout Coördinaat: 118541/406237	<i>Middeleeuwen laat A - Nieuwe tijd</i>	Complex: Stad Waarde: Terrein van hoge archeologische waarde Terrein met de oude stadskern van Oosterhout. Oosterhout heeft feitelijk twee Middeleeuwse kernen. Van beide kernen is onbekend welke er het eerste was. Een kern wordt gevormd door de markt. Van de tijd en Romeins vooral rondom de Molenbuurt (achter het ziekenhuis) en de Houtse Akkers. Voor deze laatste geldt dat ook de bronstijdmensen daar in het verleden hebben vertoefd. Op de AMK-Noord Brabant zijn historische stads- en dorpskernen en clusters oude bebouwing als gebieden van hoge archeologische waarde aangegeven. Dit is op grond van het belang van deze locaties, waar de wortels van de huidige dorpen of steden kunnen liggen. De selectie en begrenzing van deze kernen is gebaseerd op 16de-eeuwse (Van Deventer) en vroeg 20e-eeuwse kaarten (Bonnebladen). Binnen deze contouren kunnen in de bodem resten van vroegmoderne en waarschijnlijk ook van laatmiddeleeuwse (vanaf circa 1300 AD) bewoning aangetroffen worden. Ook sporen van oudere bewoning kunnen aanwezig zijn. Bedacht dient echter te worden dat de bewoning in de Vroege en Volle Middeleeuwen (tot circa 1300 AD) een meer dynamisch karakter gehad kan hebben en dat de plaats en grens ervan niet per se hoeft samen te vallen met die van de latere bewoning. Alleen die er nu staat dateert het oudste, nog staande, deel uit de vijftiende eeuw. Bij restauratiewerk in de jaren zeventig van de vorige eeuw werd een romaanse voorganger aangetroffen. Tijdens archeologisch onderzoek in 1993 en 2003 werd vastgesteld dat de bewoning van de Markt als plein in ieder geval teruggaat tot de laat Karolingische tijd en mogelijk verder terug. De Heuvel, de tweede kern, is moeilijker te dateren. De heuvel gaat in ieder geval terug op de ridderorden van Tempeliers en Johanniters. Vermoedelijk is of de Markt of de Heuvel het kerkelijk centrum geweest van de betreffende orde met de dorpskerk en is het andere plein (Heuvel in dit geval) het burgerlijk centrum geweest. Veel historisch en archeologisch onderzoek moet nog worden verricht. De nederzetting Oosterhout kenmerkt zich in de Middeleeuwen door een open structuur. De bebouwing staat daarbij langs meerdere wegen, allen gelegen binnen de contouren van dit terrein. Bij onderzoek tussen 1992 en 1998 is op meerdere plaatsen deze bewoning teruggevonden. Een van de redenen voor deze open structuur is mogelijk de pottenbakkersnijverheid geweest die juist een open karakter vraagt vanwege het brandgevaar. Dit is in ieder geval voor de vijftiende eeuw vast te stellen en mogelijk ook voor de eeuw ervoor. In essentie kan de kern van Oosterhout voor de dertiende eeuw en daarvoor worden beschreven als een kern met twee pleinen waarop op een kerkgebouw staat en bebouwing langs de verbindende straten en wegen en langs de uitgaande wegen. Deze bewoning staat overigens los van hun voorgangers: IJzer

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2158126100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	22857
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: begeleiding
Uitvoerder	Oranjewoud BV
Bevoegd gezag	Gemeente
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Touwbaan
X coördinaat	119009
Y coördinaat	406317
Startdatum veldwerk	01/06/2007
Verwachte einddatum veldwerk	03/06/2007
Meldingsdatum	31/05/2007
Omschrijving	Uitgevoerd augustus-september PvE is toegezonden
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1084681
Archis2	420840
Waarnemingsnr	
Archis2	405861
Vondstmeldingsnr	
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Touwbaan
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	118998
Y coördinaat	406315
Toelichting	Op basis van historisch kaartmateriaal konden ter plaatse van de sanering dat er resten van de Oosterhoutse pottenbakkersindustrie aanwezig zijn, daterend vanaf de zeventiende eeuw. Tijdens de sanering werden deze inderdaad aangetroffen en gedocumenteerd. Het veldwerk heeft zich beperkt tot het begeleiden van de afgraving ten behoeve van de sanering en de funderingssleuven. Overig grondverzet vond niet plaats. In totaal werden er vijftien archeologische sporen aangetroffen waaronder zeven afvalkuilen met pottenbakkersafval. Op grond van aardewerkmonsters blijkt dat het gaat om afvalkuilen uit de periode 1650 tot en met 1850. Het is niet aangetoond dat er in het plangebied zich daadwerkelijk een pottenbakkersbedrijf heeft bevonden. Wel kunnen er, op grond van de aanwezigheid van een cluster afvalkuilen, tenminste één of meerdere pottenbakkerswerven in de directe omgeving worden verwacht. Op basis van de vastgestelde waardering kan worden gesteld dat het hier gaat om een behoudenswaardige vindplaats.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin	Eind	Omschrijving
--------------	--------	-----------	------	-------	------	--------------

				datering	datering	
315392	346	keramiek	roodbakkerij	Late Middeleeuwen A	Nieuwe Tijd Laat	346 fragmenten (27,25 kilogram) van meerdere potvormen. Zie rapport

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
377792	7		kuil	Nieuwe Tijd Midden	Nieuwe Tijd Midden	kuilen met pottenbakkersafval

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
183107	pottenbakkerij	Late Middeleeuwen A	Nieuwe Tijd Laat	
183108	pottenbakkerij	Nieuwe Tijd Midden	Nieuwe Tijd Midden	

Zaakdocumenten

Document ID	201756767956
Archis2 Rapportmeldingsnr	12403
Auteur	
Titel	Archeologische begeleiding sanering t.p.v. nieuwbouwlocatie "De Touwbaan"
Jaar	2007
Reeks	Oranjewoud-rapport
Volgnr	2007/98
Link	-
Externe Link	-
Document ID	2025456
Archis2 Rapportmeldingsnr	12403
Auteur	
Titel	Sanering ter plaatse van de nieuwbouwlocatie "De Touwbaan"
Jaar	2007
Reeks	Rapport
Volgnr	R 2007/111
Link	-
Externe Link	https://dx.doi.org/10.17026/dans-z4d-csda

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2315606100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	44961
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: proefputten/proefsleuven
Uitvoerder	Oranjewoud BV
Bevoegd gezag	particulier
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	St. Josephstraat
X coördinaat	118916
Y coördinaat	406311
Startdatum veldwerk	31/01/2011
Verwachte einddatum veldwerk	03/02/2011
Meldingsdatum	26/01/2011
Omschrijving	Naar aanleiding van de bevindingen uit het bureauonderzoek (zie OM-nr 39693) wordt een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven uitgevoerd (IVO-p)
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1094903
Archis2	427838
Waarnemingsnr	
Archis2	416932
Vondstmeldingsnr	
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	St. Josephstraat
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	118960
Y coördinaat	406303
Toelichting	Het betreft een proefsleuvenonderzoek in onderzoeksgebied Sint Josephstraat (zowel locatie A en b). Locaties worden herontwikkeld ten behoeve van woningbouw. In totaal zijn er zes proefsleuven aangelegd waaruit bleek dat de bodemopbouw tot circa 1,8 meter min maaiveld geroerd is. Er werden slechts twee archeologische sporen waargenomen. Hieronder één houtenbekisting uit de twintigste eeuw en een kuil met pottenbakkersafval. Zie ook archeologische rapporten Oranjewoud 2011/28 voor verdere informatie.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
327980	5	keramiek	bouwmateriaal	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd	Zeventiende/achttiende eeuwse pottenbakkers

327981	82	keramiek	roodbakkerd geglazuurd aardewerk	Late Middeleeuwen A	Midden Nieuwe Tijd Laat	tegels Zeventiende en achttiende eeuws aardewerk
--------	----	----------	--	---------------------------	-------------------------------	--

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
385914	1		afvalkuil	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	kuil met pottenbakkersafval

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
249856	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	
249857	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Late Middeleeuwen A	Nieuwe Tijd Laat	
249858	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	

Zaakdocumenten

Document ID	2005156
Archis2	21817
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	Proefsleuvenonderzoek ten behoeve van herontwikkeling van de St. Josephstraat te Oosterhout (NB)
Jaar	2011
Reeks	Oranjewoud-rapport
Volgnr	2011/28
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/17/AR21817
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2465943100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	64451
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: begeleiding
Uitvoerder	Antea Group Archeologie
Bevoegd gezag	particulier
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Busstation Oosterhout
X coördinaat	118907
Y coördinaat	406357
Startdatum veldwerk	03/11/2014
Verwachte einddatum veldwerk	06/11/2014
Meldingsdatum	11/12/2014
Omschrijving	De resultaten van de begeleiding zijn twee afvalkuilen met pottenbakkersafval en een bakstenen waterput. Het aardewerk dateert daarbij uit de eerste helft van de 18e eeuw en de waterput is waarschijnlijk onderdeel geweest van de inrichting van een vroeg twintigste eeuws erf.
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 18-01-2016

Vondstlocatie

Objectnummer	1113310
Archis2 Waarnemingsnr	-
Archis2 Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	-
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	118907
Y coördinaat	406357
Toelichting	-

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1013215	291	keramiek	roodbakkend geglazuurd aardewerk	Nieuwe Tijd Midden	Nieuwe Tijd Laat	Bestaande uit kommen, kannen en grapes
1013216	2	keramiek	industrieel wit (Maastrichts)	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
1013217	1	keramiek	steengoed:kan	Nieuwe Tijd Midden	Nieuwe Tijd Laat	
1013218	8	keramiek	onbekend	Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd	

1013219	6	bouwaardewerkbaksteen		Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd	Met mortel
1013220	5	bouwaardewerkdakpan		Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd	Grijs/roodbakkend, roodbakkend, ruwe binnenkant
1013221	19	bouwaardewerkkacheltegel		Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd	Oventegels, ruw, bevatten glazuurresten, zowel rood- als grijsbakkend
1013222	1	dierlijk bot	onbekend	onbekend	onbekend	
1013223	2	steen	onbekend	onbekend	onbekend	Kiezels
1013224	1	mortel	mortel	onbekend	onbekend	

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1013213	2		kuil	Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd	Afvalkuilen
1013214	1		waterput/waterreservoir	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	Waterput met koepel en opbouw. Zwengelpomp.

Zaakdocumenten

Document ID	10005307
Archis2	-
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	Archeologische begeleiding busstation Leijzenhoek Oosterhout
Jaar	2015
Reeks	Antea Group Archeologie-rapport
Volgnr	2014/157
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/246/2465943/afm/
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2143221100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	20767
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project -	
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: proefputten/proefsleuven
Uitvoerder	Instituut voor Toegepast Historisch Onderzoek
Bevoegd gezag	particulier
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Veerseweg, crematorium
X coördinaat	119403
Y coördinaat	406411
Startdatum veldwerk	25/03/1993
Verwachte einddatum veldwerk	27/03/1993
Meldingsdatum	17/01/2007
Omschrijving	P. Kleij. 1993. Archeologie in Oosterhout. Jaarverslag 1993. ITHO Archeologische Reeks 6, p. 10-11. Het plangebied is indicatief ingetekend.
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2351968100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	49767
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: boring
Uitvoerder	Oranjewoud BV
Bevoegd gezag	Gemeente Oosterhout
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Ridderstraat
X coördinaat	118888
Y coördinaat	405926
Startdatum veldwerk	12/12/2011
Verwachte einddatum veldwerk	13/12/2011
Meldingsdatum	05/12/2011
Omschrijving	-
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Zaakdocumenten

Document ID	2008079
Archis2 Rapportmeldingsnr	26579
Auteur	
Titel	Bureauonderzoek en booronderzoek t.b.v. rioolvervanging Keiweg-Ridderstraat
Jaar	2012
Reeks	Oranjewoud-rapport
Volgnr	2011/146
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/24/AR26579
Externe Link	https://doi.org/10.17026/dans-zkg-tmpu

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2065284100
Voorafgaand onderzoek-	
Archis2	9864
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project -	
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: boring
Uitvoerder	BILAN
Bevoegd gezag	particulier
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Veerseweg
X coördinaat	119215
Y coördinaat	406537
Startdatum veldwerk	17/02/2005
Verwachte einddatum veldwerk	18/02/2005
Meldingsdatum	04/04/2005
Omschrijving	N. Krekelbergh. 2006. Oosterhout (NB)-Veerseweg 39. Archeologisch vooronderzoek. BILAN-Rapport 2006/21.
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1077813
Archis2	425502
Waarnemingsnr	
Archis2	403740
Vondstmeldingsnr	
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Veerseweg
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119219
Y coördinaat	406541
Toelichting	In februari 2005 voerde BILAN een archeologisch vooronderzoek uit in de bebouwde kom van Oosterhout. Aanleiding van het onderzoek was het realiseren van een nieuwbouwproject. Het doel van het onderzoek was het vaststellen van de archeologische verwachting van het plangebied. Uit het bureauonderzoek bleek dat het plangebied een hoge archeologische verwachting had. Er werd een humus dek verwacht waaronder zich resten van het oorspronkelijke podzolprofiel bevonden. Hierin kunnen artefacten en mogelijk antropogene objecten in situ worden aangetroffen. In de omgeving van het plangebied zijn voornamelijk waarnemingen uit de IJzertijd en de Romeinse tijd bekend. Uit het veldonderzoek bleek dat er in de helft van de boringen nog resten aanwezig waren van het oorspronkelijke podzolprofiel. In één van de boringen werd een ruwwandige scherf gevonden waarschijnlijk uit de late IJzertijd of Romeinse tijd stamt. Deze vondst bevond zich echter in het esdek en niet in situ. Op basis van deze resultaten wordt er geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
322988	1	keramiek	aardewerk, handgevormd	IJzertijd	Romeinse Tijd	IJZ-ROM

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
152041	complextype niet te bepalen	IJzertijd	Romeinse Tijd	

Zaakdocumenten

Document ID 2035763

Archis2 Rapportmeldingsnr4752

Auteur

Titel Oosterhout (NB) - Veerseweg 39

Jaar 2005

Reeks Rapport

Volgnr 2006/21

Link

Externe Link <https://dx.doi.org/10.17026/dans-2zm-3qkb>

Document ID 200725472331

Archis2 Rapportmeldingsnr4752

Auteur

Titel Oosterhout (NB)-Veerseweg 39. Archeologisch vooronderzoek

Jaar 2006

Reeks BILAN-rapport

Volgnr 2006/21

Link

Externe Link -

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2461990100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	63947
Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: proefputten/proefsleuven
Uitvoerder	Antea Group Archeologie
Bevoegd gezag	Gemeente
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Kloosterdreef 1
X coördinaat	119574
Y coördinaat	406149
Startdatum veldwerk	11/11/2014
Verwachte einddatum veldwerk	14/11/2014
Meldingsdatum	05/11/2014
Omschrijving	-
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 05-07-2017

Vondstlocatie

Objectnummer	1135578
Archis2 Waarnemingsnr	-
Archis2 Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leijzenstraat
Eigen kenmerk project	400011
X coördinaat	119604
Y coördinaat	406186
Toelichting	-

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1135583	26	keramiek	roodbakkend geglazuurd aardewerk	Late Middeleeuwen	Late Middeleeuwen	
1135584	1	keramiek	steengoed - Raerens	A Late Middeleeuwen	B Late Middeleeuwen	
1135585	6	keramiek	grijsbakkend gedraaid aardewerk	B Late Middeleeuwen	B Late Middeleeuwen	
1135586	3	bouwaardewerk	baksteen	B Late Middeleeuwen	B Nieuwe Tijd Midden	

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1135579	13	greppel/sloot		Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	
1135580	27	paalgat/paalkuil		Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	
1135581	2	waterput/waterreservoir		Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	Twee elkaar oversnijdende plaggenputten met onderin wagenwielen

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1135582	Nietopgehoogde nederzetting zonder stedelijk karakter	Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	

Zaakdocumenten

Document ID	10026010
Archis2	-
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven Kloostertuin Sint Catharinadal
Jaar	2016
Reeks	Antea Group Archeologie-rapport
Volgnr	2016/104
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/246/2461990/afm/
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2236980100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	34106
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: proeffputten/proefsleuven
Uitvoerder	Oranjewoud BV
Bevoegd gezag	Gemeente
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leijzenstraat
X coördinaat	119560
Y coördinaat	406244
Startdatum veldwerk	14/04/2009
Verwachte einddatum veldwerk	17/04/2009
Meldingsdatum	13/03/2009
Omschrijving	Veldfase is succesvol afgerond. Resultaten zijn een boerderij uit de negentiende eeuw welke gesloopt is in de twintigste eeuw. Daarnaast zijn er een aantal andere sporen die wijzen op een agrarisch grondgebruik van het terrein gedurende de late middeleeuwen.
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1093278
Archis2	427968
Waarnemingsnr	
Archis2	414895
Vondstmeldingsnr	
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leijzenstraat
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119557
Y coördinaat	406234
Toelichting	In het kader van het vast te stellen bestemmingplan heeft de gemeente Oosterhout Ingenieursbureau Oranjewoud BV opdracht gegeven een archeologisch onderzoek te verrichten voor drie locaties aan de oostzijde van de kern van Oosterhout. Het gaat daarbij om twee locaties aan de Leijzenstraat (A en C) en om een locatie aan de Veerseweg (B). Omdat locatie B en C op dit moment nog verhard c.q. bebouwd zijn is voor deze twee locaties alleen een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Dit resulteert in een archeologische verwachting op sporen uit de ijzertijd en late middeleeuwen en nieuwe tijd voor beide locaties. Geadviseerd wordt om tijdens de sloopwerkzaamheden een archeologische begeleiding van deze werkzaamheden uit te voeren en de sporen die zichtbaar worden in het vlak van de bouwput conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.1, te documenteren. Voor locatie A is wel reeds een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd een ouder tracé van de

Leijzenstraat aangetroffen, verschillende (paal)kuilen en twee waterkuilen uit de late middeleeuwen en resten van bebouwing uit de tweede helft van de negentiende eeuw. Bij deze laatste gaat het om een boerderij die gedurende de jaren zestig van de vorige eeuw gesloopt is. Naast de hiervoor genoemde archeologische resten werd er tijdens het proefsleuvenonderzoek ook vastgesteld dat grote delen van locatie A geroerd bleken te zijn. Van een natuurlijke bodemopbouw was geen sprake meer, het noordelijk gedeelte van het plangebied heeft een AC-profiel. Geadviseerd wordt, op basis van de aangetroffen resten en de uitgevoerde waardering (zie verderop in dit rapport) ter plaatse van locatie A geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Voor dit plangebied hoeft derhalve niet te worden voorzien in de dubbelbestemming Waarde archeologie, waar dit voor de andere twee locaties wel geadviseerd wordt.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
328245	25	keramiek	aardewerk, gedraaid	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	Overwegend (laat) negentiende eeuws en twintigste eeuws vondstmateriaal
328246	17	steen	breuksteen	Paleolithicum	Nieuwe Tijd Laat	Kiezelfragmenten afkomstig uit de formatie van Sterksel. Deze dagzoomd binnen het plangebied, al zijn de fragmenten niet in situ. Deze fragmenten komen namelijk buiten het pakket in archeologische sporen voor.

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
389933	999		paalgat/paalkuil	Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	
389934	2		waterput/waterreservoir	Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
250010	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	
250011	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Late Middeleeuwen A	Late Middeleeuwen B	
250012	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Paleolithicum	Nieuwe Tijd Laat	
250013	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	

Zaakdocumenten

Document ID	2001334
Archis2	25213
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	Archeologische Rapporten Oranjewoud 2009/70 Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven aan de Leijzenstraat te Oosterhout
Jaar	2010
Reeks	Oranjewoud-rapport

Volgnr	183316
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/22/AR25213
Externe Link	-
Document ID	202632974901
Archis2 Rapportmeldingsnr	25213
Auteur	
Titel	Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek Leijssenstraat
Jaar	2010
Reeks	Archeologische Rapporten Oranjewoud
Volgnr	ARO 2009/70
Link	-
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	4561494100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	S170073
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: boring
Uitvoerder	Synthegra BV
Bevoegd gezag	gemeente
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	-
X coördinaat	119286
Y coördinaat	406557
Startdatum veldwerk	23/08/2017
Verwachte einddatum veldwerk	23/08/2017
Meldingsdatum	24/08/2017
Omschrijving	-
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 21-09-2017

Zaakdocumenten

Document ID	10030330
Archis2	-
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, verkennend booronderzoek onder certificaten 4002 en 4003
Jaar	2017
Reeks	Synthegra rapport
Volgnr	S170073
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/456/4561494/afm/
Externe Link	-
Document ID	-
Archis2	-
Rapportmeldingsnr	
Auteur	-
Titel	Eerste bevindingen
Jaar	-
Reeks	-
Volgnr	-
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/456/4561494/afm/
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	2037899100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	4425
Onderzoeksmeldingsnr	
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: begeleiding
Uitvoerder	Universiteit van Amsterdam
Bevoegd gezag	particulier
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Kloostertuin O.L.V. Abdij
X coördinaat	119434
Y coördinaat	405819
Startdatum veldwerk	23/06/2003
Verwachte einddatum veldwerk	29/06/2003
Meldingsdatum	13/06/2003
Omschrijving	Betreft archeologische begeleiding Kaartblad: 44D Coördinaten: 119592 / 405778 Toponiem: Kloostertuin O.L.V. Abdij Gemeente: Oosterhout Onderzoekers: [REDACTED] [REDACTED] Aanvang: 23 juni Duur: 6 dagen Motief: Overige grondwerkzaamheden (begeleiding ontgroning) Complexiteit: XXX; ELA (esdek) Periode: IJZ-NT; LME-NT
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 26-05-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1071722
Archis2	431290
Waarnemingsnr	
Archis2	411878
Vondstmeldingsnr	
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Kloostertuin
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119399
Y coördinaat	405828
Toelichting	De ondergrond van het kloosterterrein wordt gevormd door Pleistoceen dekzand. Bovenop dit dekzand is, door menselijk handelen, vanaf de 13e eeuw een plaggendek ontstaan. Op twee delen van de gegraven waterpartij waren nog restanten van een oude bodem zichtbaar. Het gaat hierbij om een zwarte enkeerdgrond op een podzolbodem. Op de overige delen is deze oude bodem in het plaggendek opgenomen. Of dit plaggendek, de es, in meerdere fasen is opgebracht, was bij de archeologische begeleiding niet te constateren. Vermoedelijk heeft de eerste vorming van de es zich in de Late-Middeleeuwen afgespeeld. Verspreid over de waterpartij zijn diverse archeologische sporen aangetroffen. De sporen bestaan grotendeels uit greppels en (paal)kuilen. De sporendichtheid was redelijk groot, waarbij de omvang zich ook buiten de waterpartij zal voortzetten. Omdat vondsten nagenoeg ontbraken was de datering van de sporen slechts in grote lijnen uit te voeren. Er kon een onderscheid worden gemaakt tussen sporen uit de Late-Middeleeuwen tot aan

heden en sporen uit de Late-prehistorie - Vroege-protohistorie. Vondsten of sporen uit de overige perioden zijn niet aangetroffen. De sporen uit de pre-of protohistorie betreffen enkele paalkuilen, kuilen en greppelstructuren blootgelegd. Aan de noordoostkant van de waterpartij is een deel van een vierkante of rechthoekige greppel gezien. De greppel kan toebehoren aan een huisplattegrond of een grafstructuur. Aan de westelijke helft van de waterpartij zijn twee, mogelijk drie hoefijzervormige greppels met paalkuilen in de rand aangetroffen. Wat de functie hiervan geweest is, is niet duidelijk. De leesbaarheid van de sporen werd bemoeilijkt omdat ze zich enerzijds vagelijk aftekenden in de omgevingsgrond en anderzijds veel oversneden werden door de latere sporen. Sporen uit de Vroege en Volle Middeleeuwen ontbreken in zijn geheel. Verrweg de meeste sporen hebben een datering in de Late-Middeleeuwen of recenter. Het gaat hierbij om greppels, paalkuilen en kuilen. Doordat er vrijwel geen vondsten zijn aangetroffen is een nauwkeuriger datering van deze sporen het algemene niet te geven. Het was ook niet mogelijk een fasering in de vele greppels aan te brengen. De greppels die zijn aangetroffen hebben grotendeels betrekking op de onderverdeling van het landschap in percelen of op extra onderverdelingen van de percelen zelf. Er zijn uit deze periode geen nederzettingssporen aangetroffen. Wel kon er een relatie gelegd worden tussen de aangetroffen greppels en de perceelsgrenzen uit 1832 en later. Alle perceelsgrenzen die op de kadasterkaart van 1832 staan, en ook 20e eeuwse aanpassingen hiervan, zijn tijdens de archeologische begeleiding teruggevonden. Waarschijnlijk gaat de onderverdeling van het landschap terug tot in de Late-Middeleeuwen. Over eventuele relaties tussen de aangetroffen perceleringen en de 'Blauwe Camer' of landgoed Vredeoord kan op basis van het archeologisch onderzoek geen uitspraak worden gedaan. Naast diverse verspreide kuilen en paalkuilen zijn er uit deze periode ook nog twee mogelijke drenkkuilen, een concentratie spitssporen van waarschijnlijk een moestuintje en een palenrij van een betonnen schutting aangetroffen. Daarnaast zijn er in de 20e en begin 21e eeuw enkele machinale graafwerkzaamheden uitgevoerd.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
336101	1	keramiek	Andenne	Late Middeleeuwen B	Late Middeleeuwen B	

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
375372	39		paalgat/paalkuil	Bronstijd	Romeinse Tijd	
375373	42		greppel/sloot	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
375374	31		paalgat/paalkuil	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
375375	3		grondspoor	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	zones met koeienpoot indrukken
375376	1		spitspoor/schopsteek	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
375377	5		kuil	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
375378	1		palenrij	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
375379	4		greppel/sloot	Bronstijd	Romeinse Tijd	Opvallend waren

				Tijd	hoefijzervormige greppels met paalkuilen in de rand en een spoor dat lijkt op de zuidelijke hoek van een vierkante of rechthoekige greppel.
375380	5	kuil	Bronstijd	Romeinse Tijd	

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
188895	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Romeinse Tijd	
188896	complextype niet te bepalen	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
188897	complextype niet te bepalen	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
188898	complextype niet te bepalen	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
188899	complextype niet te bepalen	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
188900	complextype niet te bepalen	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
188901	complextype niet te bepalen	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
188902	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Romeinse Tijd	
188903	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Romeinse Tijd	
188904	complextype niet te bepalen	Late Middeleeuwen B	Late Middeleeuwen B	

Zaakdocumenten

Document ID	2004744
Archis2 Rapportmeldingsnr	27831
Auteur	
Titel	In de vijver van de kloostertuin
Jaar	2004
Reeks	AAC Publicaties
Volgnr	20
Link	https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis2/Archeorapporten/26/AR27831
Externe Link	-
Document ID	200421280101
Archis2	27831
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	In de vijver van de kloostertuin; archeologische begeleiding in de kloostertuin van de Benedictinessen Onze-Lieve-VrouweAbdij, gemeente Oosterhout
Jaar	2004
Reeks	AAC Publicaties
Volgnr	20
Link	-
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie rapportplichtige onderzoeksmelding
Zaakidentificatie	4729034100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	19060002
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: opgraving
Uitvoerder	Transect
Bevoegd gezag	gemeente
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	-
X coördinaat	119590
Y coördinaat	406342
Startdatum veldwerk	09/09/2019
Verwachte einddatum veldwerk	04/10/2019
Meldingsdatum	19/08/2019
Omschrijving	-
Status zaak	Onderzoek afgemeld op 04-11-2021

Vondstlocatie

Objectnummer	1264680
Archis2	-
Waarnemingsnr	-
Archis2	-
Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Veerseweg
Eigen kenmerk project	19060002
X coördinaat	119606
Y coördinaat	406339
Toelichting	In totaal werden 1084 sporen aangetroffen in de top van het dekzand die zijn verdeeld in de complextypen nederzettingssporen, erfgerelateerde sporen, sporen van infrastructuur en sporen van landgebruik. Nederzettingssporen zijn gevonden in de vorm van diverse gebouwplattegronden van hoofd- en/of bijgebouwen. De oudste, maar incomplete gebouwplattegrond - Structuur 4 -, is gedateerd in de Romeinse IJzertijd op basis van aardewerk uit de eerste eeuwen van de jaartelling. Ondanks dat de paalkuilen goed zijn geconservéerd, konden de contouren van de plattegrond niet duidelijk worden aangegeven. Aangenomen wordt dat de plattegrond verder doorloopt buiten de oostelijke grens van het plangebied. Aan de hand van het aardewerk uit deze periode is bepaald dat sprake is geweest van een rurale nederzetting. In de Vroege-Middeleeuwen is in het plangebied geen sprake van bewoning en/of gebruik, in overeenstemming met opgravingen in de omgeving van het plangebied. Vanaf de Volle-Middeleeuwen / Late-Middeleeuwen A wordt het plangebied weer in gebruik genomen.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1264682	59	aardewerk	onbekend	IJzertijd	Romeinse Tijd	
1264683	363	aardewerk	onbekend	Late Middeleeuwen	Nieuwe Tijd	

1264684	75	bouwaardewerk	onbekend	IJzertijd	Nieuwe Tijd
1264685	23	metaal	onbekend	IJzertijd	Nieuwe Tijd
1264686	22	natuursteen	onbekend	IJzertijd	Nieuwe Tijd
1264687	13	dierlijk bot	dierenbot	IJzertijd	Nieuwe Tijd
1264688	6	metaal	metaalslak	IJzertijd	Nieuwe Tijd
1264689	3	pijpaarde	pijp	Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd
1264690	3	vuursteen	onbekend	onbekend	onbekend
1264691	1	houtskool	houtskool	onbekend	onbekend
1264692	1	plastic/kunststof	onbekend	Recent	Recent
1264693	1	glas	kleurloos glas	Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
1264694	1		huisplattegrond	IJzertijd	Romeinse Tijd	
1264695	1		huisplattegrond	Vroege Middeleeuwen	Late Middeleeuwen	
				D	A	
1264696	5		huisplattegrond	Late Middeleeuwen	Late Middeleeuwen	
				B	B	
1264697	9		spieker/graanschuur (4/6/8/9 palig)	onbekend	onbekend	
1264699	11		karrespoor	Middeleeuwen	Middeleeuwen	
1264700	678		paalgat/paalkuil	IJzertijd	Nieuwe Tijd	
1264701	126		kuil	IJzertijd	Nieuwe Tijd	
1264702	105		greppel/sloot	IJzertijd	Nieuwe Tijd	
1264703	101		natuurlijk grondspoor	onbekend	onbekend	
1264704	30		paalgat/paalkuil	IJzertijd	Nieuwe Tijd	
1264705	4		waterput/waterreservoir	IJzertijd	Nieuwe Tijd	waterkuil
1264706	1		ploegsporen/eergetouwkrassen	onbekend	onbekend	

Zaakdocumenten

Document ID 10780796

Archis2 -

Rapportmeldingsnr

Auteur

Titel Transect-rapport 3209: Een opgraving. Oosterhout, Uitbreiding begraafplaats
Veerseweg. Gemeente Oosterhout (NB)

Jaar 2021

Reeks Transect Rapport

Volgnr 3209

Link <https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/472/4729034/afm/>

Externe Link -

Document ID -

Archis2 -

Rapportmeldingsnr

Auteur -

Titel Eerste bevindingen

Jaar -

Reeks -

Volgnr -

Link <https://archisarchief.cultureelerfgoed.nl/Archis3/Zaakdocumenten/472/4729034/afm/>

Externe Link -

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	2887095100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~niet-archeologisch~niet-archeologisch: graafwerk
Uitvoerder	particulier
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	-
X coördinaat	119000
Y coördinaat	406000
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	25/06/1929
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1023370
Archis2	33248
Waarnemingsnr	-
Archis2	-
Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	-
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119000
Y coördinaat	406000
Toelichting	CAA verwijst naar Oud Archief (ROB). Groene inv./meldingskaart geeft eensamenvatting vh schrijven vd heer v.d. Lucht. de "urn" is gevonden "bijgraafwerk in de buurt van de gemeente Oosterhout". Op verso kaart is het voorwerp getekend. Over de grootste diameter, die watonder het midden (ca 8 boven grondvlak) ligt, is een reeks vertikale ovalenaangebracht. Uit tekening lijkt het dat deze 'dellen', van 3 x 1 cm, zijningedrukt. Hierboven op bovenwand tot de wat ingesnoerde hals een zestalgroeven of draairichels(?). Op grond van verhoudingen aan subtype Bochner toebedeeld.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
799667	1	keramiek	knikwandpot/biconisch, glad-/ruwwandig - Trier B3b:slankmondig met hoge bovenwand	Vroege Middeleeuwen B	Vroege Middeleeuwen B	Afm: H 19,5 Diam hals 10,5, buik 18 cm; "geelachtig grijze aarde"

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
567903	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroege Middeleeuwen B	Vroege Middeleeuwen B	

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	2893120100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: opgraving
Uitvoerder	particulier
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Molenbuurt
X coördinaat	119450
Y coördinaat	406000
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	01/09/1984
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1046683
Archis2	34475
Waarnemingsnr	-
Archis2	-
Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Molenbuurt
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119450
Y coördinaat	406000
Toelichting	Tweede eeuwse potstalboerderij met schuur (waarschijnlijk niet gelijktijdig), spieker en waterput. Aangetroffen onder esdek. Deze vondst/opgraving gaf aanleiding tot een vervolgoopgraving door de ROB.

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
867895	1	huisplattegrond		Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	"2e eeuwse potstalboerderij"
867896	1	spieker/graanschuur (4/6/8/9 palig)		Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	
867897	1	waterput/waterreservoir		Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	
868254	1	huisplattegrond		Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	"Schuur (later of vroeger [dan huisplattegrond 001])".

Tijd Tijd

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
493454	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	
493455	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	
493456	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	
503596	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Midden Romeinse Tijd	Midden Romeinse Tijd	

Zaakdocumenten

Document ID	317317414080
Archis2	-
Rapportmeldingsnr	
Auteur	
Titel	Native houseplans from the Roman period in Boxtel and Oosterhout (pp. 251-284, m.n. 264-265),
Jaar	1992
Reeks	Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Volgnr	40/1990
Link	-
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	2885264100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: opgraving
Uitvoerder	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leeuwenstraat
X coördinaat	118789
Y coördinaat	406370
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	01/01/9999
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1106425
Archis2	32880
Waarnemingsnr	-
Archis2	-
Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leeuwenstraat
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	118789
Y coördinaat	406370
Toelichting	12-04-2012 (): Van deze vindplaats is geen literatuur gevonden en zijn dus ook geen verdere gegevens bekend. Onderzoek ROB i.s.m. ITHO, n.a.v. uitbreiding vloer en versterking.

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
748400	9999	keramiek	aardewerk, gedraaid - geglazuurd	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
523740	pottenbakkerij	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Midden	

Zaakdocumenten

Document ID	317229955980
Archis2 Rapportmeldingsnr-	
Auteur	
Titel	-
Jaar	1997
Reeks	Pottenbakkerij Leeuwenstraat te Oosterhout (N-B). Aanbeveling.
Volgnr	-
Link	-
Externe Link	-

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	3193274100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2	-
Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~non-destructief~archeologisch: begeleiding
Uitvoerder	Diachron UvA BV
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Kloostertuin
X coördinaat	119266
Y coördinaat	405748
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	13/10/2005
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1079511
Archis2	400871
Waarnemingsnr	-
Archis2	-
Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Kloostertuin
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119266
Y coördinaat	405748
Toelichting	Arch. begeleiding van de aanleg van een vijver (230 x 25 m). De aangetroffen sporen bestaan grotendeels uit nagenoeg vondstloze greppels en (paal)kuilen. Tot de pre-/protohistorische sporen behoren een deel van een vierkante of rechthoekige greppel (huisplattegrond of grafstructuur? en 3 hoefijzervormige greppels met paalkuilen in de rand. Sporen uit de vroege en volle middeleeuwen ontbreken volledig. De meeste sporen zijn laat-middeleeuws of nieuwe tijd (greppels, paalkuilen en kuilen).

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
863187	2	palenrij		Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
863188	2	spitspoor/schopsteek		Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
863189	4	greppel/sloot		Bronstijd	Romeinse Tijd	
863190	42	greppel/sloot		Late Middeleeuwen	Nieuwe Tijd	

863191	1	greppel/sloot	B Nieuwe Tijd Midden	Laat Nieuwe Tijd
863192	1	greppel/sloot	Nieuwe Tijd Laat	Laat Nieuwe Tijd
863193	1	grondspoor	Bronstijd	Romeinse Tijd
863194	7	grondspoor	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat
863195	16	grondspoor	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat
863196	5	kuil	Bronstijd	Romeinse Tijd
863197	5	kuil	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat
863198	36	paalgat/paalkuil	Bronstijd	Romeinse Tijd
863199	3	paalgat/paalkuil	Bronstijd	Nieuwe Tijd Laat
863200	31	paalgat/paalkuil	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
445398	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
445399	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
445400	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Romeinse Tijd	
445401	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
445402	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Nieuwe Tijd Midden	Nieuwe Tijd Laat	
445403	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
445404	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Romeinse Tijd	
445405	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
445406	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Nieuwe Tijd Laat	Nieuwe Tijd Laat	
445407	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Bronstijd	Romeinse Tijd	
445408	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	
445409	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Romeinse Tijd	
445410	complextype niet te bepalen	Bronstijd	Nieuwe Tijd Laat	
445411	Afwaterings-/ inundatiekanaal/ greppel/sloot	Late Middeleeuwen B	Nieuwe Tijd Laat	

Zaakdocumenten

Document ID	320652547625
Archis2 Rapportmeldingsnr-	
Auteur	
Titel	In de vijver van de kloostertuin.
Jaar	2004
Reeks	AAC Publicaties
Volgnr	20

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	3241558100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr-	
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~indirect~indirect: archief
Uitvoerder	particulier
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Slot de Blauwe Kamer
X coördinaat	119560
Y coördinaat	406060
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	01/12/2009
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1091634
Archis2 Waarnemingsnr	414275
Archis2 Vondstmeldingsnr-	
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Slot de Blauwe Kamer
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119560
Y coördinaat	406060
Toelichting	-

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
865816	1	keramiek	fundering	Middeleeuwen	Nieuwe Tijd	half intact bewaard

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
478680	versterking onbepaald	Middeleeuwen	Nieuwe Tijd	

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	2792665100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~niet-archeologisch
Uitvoerder	particulier
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Oosterhout
X coördinaat	119460
Y coördinaat	406460
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	12/10/1989
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1058071
Archis2 Waarnemingsnr	17826
Archis2 Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Oosterhout
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	119460
Y coördinaat	406460
Toelichting	-

Vondsten

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
746592	1	glas	armband - La Tene: 1-ribbig/D-vormig	Late IJzertijd	Vroeg Romeinse Tijd	
750967	1	keramiek	aardewerk, gedraaid	Romeinse Tijd	Romeinse Tijd	

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
515261	complextype niet te bepalen	Late IJzertijd	Vroeg Romeinse Tijd	
536463	complextype niet te bepalen	Romeinse Tijd	Romeinse Tijd	

Zaak

Zaaktype	Registratie archeologische vondstmelding
Zaakidentificatie	2966929100
Voorafgaand onderzoek	-
Archis2 Onderzoeksmeldingsnr	-
Eigen kenmerk project	-
Verwerving	verwervingswijzen~archeologisch~destructief~archeologisch: opgraving
Uitvoerder	particulier
Bevoegd gezag	-
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leeuwenstraat
X coördinaat	118780
Y coördinaat	406370
Startdatum veldwerk	-
Verwachte einddatum veldwerk	-
Meldingsdatum	15/01/2003
Omschrijving	-
Status zaak	Vondstmelding afgemeld op 27-06-2015

Vondstlocatie

Objectnummer	1071368
Archis2	46672
Waarnemingsnr	-
Archis2	-
Vondstmeldingsnr	-
Gemeente	Oosterhout
Plaats	Oosterhout
Toponiem	Leeuwenstraat
Eigen kenmerk project	-
X coördinaat	118780
Y coördinaat	406370
Toelichting	Verslag van [REDACTED] toenmalige stadsarcheoloog in Oosterhout. Pottenbakkerij, die is opgegraven. Zie brief in CAA.

Sporen

Objectnummer	Aantal	Materiaal	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
879152	9999	oven	Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd	'm.n. ovens, leemputten en draaiputten'	
			Vroeg	Laat		

Complexen

Objectnummer	Type	Begin datering	Eind datering	Omschrijving
597112	pottenbakkerij	Nieuwe Tijd Vroeg	Nieuwe Tijd Laat	

Bijlage 5 AMZ-cyclus

Het AMZ-proces

Archeologisch onderzoek in Nederland wordt in het algemeen uitgevoerd binnen het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). Het gehele traject van de AMZ omvat een aantal stappen die elkaar kunnen opvolgen, afhankelijk van het resultaat van de voorgaande stappen. Om inhoudelijke, prijs- en planningstechnische redenen kan er soms voor gekozen worden om bepaalde stappen gelijktijdig uit te voeren. Bovendien kan, indien reeds voldoende gegevens bekend zijn, een stap worden overgeslagen. Elke stap eindigt met een rapport met daarin een advies voor de vervolgstappen. Na elke stap wordt er een besluit genomen door de bevoegde overheid, gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek. Indien na een bepaalde stap blijkt dat geen nader vervolgonderzoek nodig is, wordt het archeologisch onderzoek afgesloten. Ook kan de bevoegde overheid besluiten dat een vindplaats van zo groot belang is, dat deze *in situ* behouden moet worden. Dan dienen de archeologische resten in de grond beschermd te worden door planaanpassing of planinpassing.

Het begint met het bepalen van de onderzoeksplicht. Gemeentelijke, provinciale en landelijke archeologische waardenkaarten geven aan of het plangebied in een gebied ligt met een archeologische verwachting. Indien dit het geval is, dan zal er in het kader van de planprocedure onderzoek verricht moeten worden om te bepalen of er archeologische waarden binnen het plangebied aanwezig zijn. Hiermee start de zogenaamde AMZ-cyclus (zie schema).

De eerste fase: Bureauonderzoek

Elk archeologisch onderzoek begint met een bureauonderzoek. Dit heeft tot doel het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied om tot een gespecificeerd verwachtingsmodel te komen, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van een eventuele vervolgstap.

De tweede fase: Inventariserend VeldOnderzoek (IVO)

Het doel van een IVO is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel. Het IVO moet informatie geven over de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Inventariserend Veldonderzoek; Booronderzoek en Veldkartering

Door een booronderzoek kan er een goede inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische waarden (grondsporen en daarmee samenhangende voorwerpen). Bij het booronderzoek is een onderscheid aangebracht in een verkennende, karterende en waarderende fase. De verkennende fase heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze. Op deze manier worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd voor de volgende fasen. Tijdens de karterende fase wordt het onderzoeksgebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische vondsten of sporen. De waarderende fase sluit aan op de karterende fase. Het waarnemingsnet kan verdicht worden om de horizontale begrenzing, ligging en omvang van archeologische vindplaatsen vast te stellen.

Een veldkartering wordt uitgevoerd wanneer vondsten of sporen aan de oppervlakte worden verwacht en zichtbaar zijn op het moment dat het onderzoek uitgevoerd wordt. Dit type onderzoek bestaat uit het systematisch belopen van het maaiveld van het plangebied.

Inventariserend Veldonderzoek; Proefsleuven

Als uit vooronderzoek blijkt dat binnen het plangebied archeologische resten aangetroffen kunnen worden kan de bevoegde overheid beslissen tot een proefsleuvenonderzoek. Proefsleuven zijn lange sleuven van minimaal twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar in de voorgaande onderzoeksfase aanwijzingen voor vindplaatsen zijn aangetroffen. De KNA schrijft voor dat bij een dergelijk onderzoek minimaal 5% van het te verstoren gebied onderzocht dient te worden.

Variant archeologische begeleiding

Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen en indien proefsleuvenonderzoek door praktische redenen niet uitvoerbaar is, kan besloten worden tot proefsleuven variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

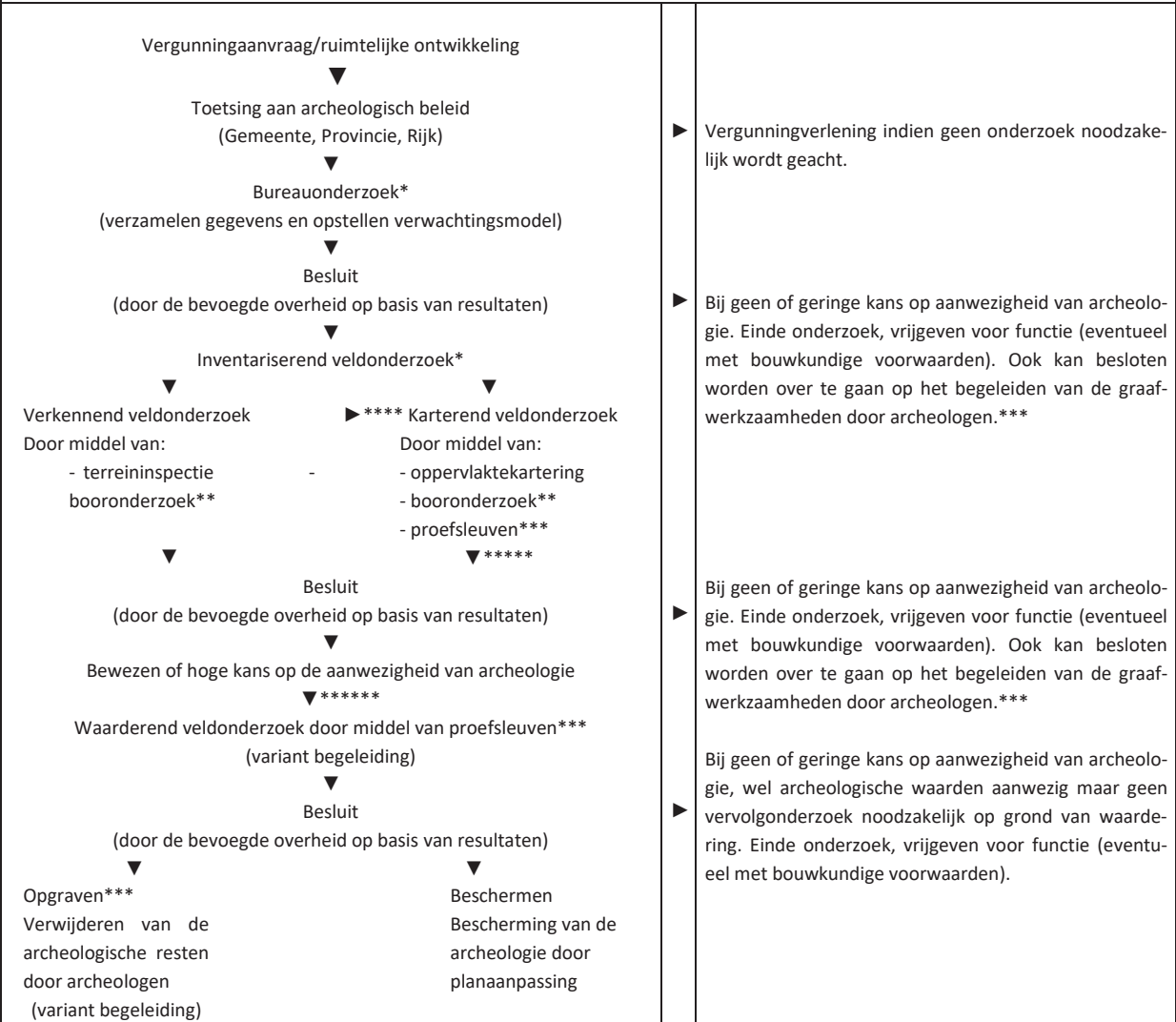
De derde fase: Opgraven

Indien de archeologische resten niet *in situ* bewaard kunnen blijven, maar wel van belang zijn voor de wetenschap, kan de bevoegde overheid besluiten over te gaan tot een opgraving. Het doel hiervan is volgens de KNA het documenteren van gegevens en het veiligstellen van materiaal van vindplaatsen om daarmee informatie te behouden, die van belang is voor kennisvorming over het verleden.

Variant archeologische begeleiding

Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen, kan besloten worden tot een opgraving variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

Schema van de Archeologische Monumenten Zorg	
--	--

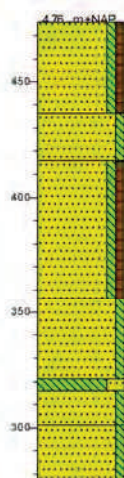

- * Combinatie bureauonderzoek en IVO verkennende of karterende fase mogelijk, indien een PvA aanwezig is.
- ** Voorafgaand aan het booronderzoek dient een PvA worden opgesteld, toetsing door de bevoegde overheid.
- *** Voorafgaand aan het onderzoek dient een PvE en PvA te worden opgesteld, toetsing door de bevoegde overheid.
- **** Na een verkennend booronderzoek kan de bevoegde overheid besluiten dat een aanvullend karterend bureauonderzoek moet worden uitgevoerd.
- ***** Een combinatie van bureauonderzoek en IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven is mogelijk, indien een PvA en een goedgekeurd PvE aanwezig is en met instemming van de bevoegde overheid.
- ***** Een combinatie van bureauonderzoek en IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven of een IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven is mogelijk, indien een PvA en een goedgekeurd PvE aanwezig is en met instemming van de bevoegde overheid.

Bijlage 6 Boorprofielen

Boring: 1

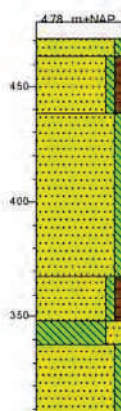
X: 119134.00
Y: 406208.01

- 0 grs
- 5 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen baksteen, donker zwartbruin. Teelaarde
- 40 Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen baksteen, resten kolen, donker grijsbeige. Opgebracht, roestvlekken: weinig
- 60 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen baksteen, donker zwartbruin. Naar onder toe lichter, geleidelijk
- 120 Zand, matig fijn, zwak siltig, resten baksteen, donkerbruin. Met ingedroogd leem gerond, ijzerconcreties
- 130 CG-HORIZONT
- 140 Leem, sterk zandig, geelbeige, ijzerconcreties: weinig
- 170 CG-HORIZONT
- 200 Zand, matig fijn, zwak siltig, donker grijsbeige, Leemlaagjes, roestvlekken: veel
- CG-HORIZONT
- Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, Oud dekzand, met wisselende zanden, roestvlekken: weinig

Boring: 2

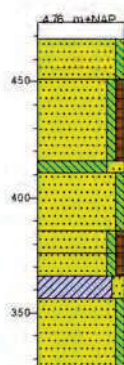
X: 119125.00
Y: 406183.00

- 0 klinker
- 3 Volledig klinkers, scherp, Bestrating
- 10 Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, scherp. Veel gevlekt donker bruinzwart, Bouwzand
- 40 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, donker zwartbruin, Rommelig, geleidelijk. Veel gevlekt donker grijsbeige, opgebrachte grond
- 350 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak puinhoudend, donker grijsbeige, Rommelig, op 90 cm beton, scherp, opgebrachte grond
- 110 A-HORIZONT
- 120 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen grind, donker bruinzwart, scherp
- 140 C-HORIZONT
- 150 Leem, sterk zandig, geleidelijk, roestvlekken: weinig
- 170 C-HORIZONT
- 180 Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs

Boring: 3

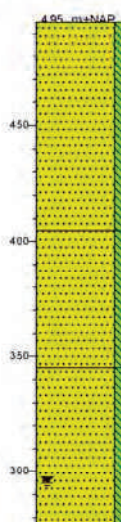
X: 119125.00
Y: 406118.00

- 0 klinker
- 1 Volledig klinkers, scherp, Bestrating
- 20 Zand, matig grof, zwak siltig, orisbeige, scherp. Bouwzand
- 25 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, donker bruinzwart, scherp, bouwvoor
- 80 Leem, sterk zandig, grijs, scherp, roestvlekken: spoor, opgebrachte grond
- 90 Zand, matig fijn, zwak siltig, donker grijsbeige, Rommelig, scherp, opgebrachte grond
- 100 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinzwart, scherp, opgebrachte grond
- 110 A-HORIZONT
- 120 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker grijszwart, scherp
- 130 C-HORIZONT
- 140 Klei, matig zandig, donkergrijs, Rommelig, scherp, aan de basis zandig, roestvlekken: weinig
- 150 C-HORIZONT
- Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, Formatie van Sterksel

Boring: 4

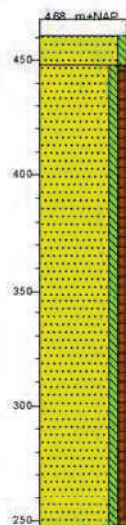
X: 119184.00
Y: 406098.00

- 0 groentstnok
- 5 Zand, matig fijn, zwak siltig, donker beigegeel. Zwarte vlekken, geteerd
- 80 CG-HORIZONT
- Zand, matig fijn, zwak siltig, donker beigegeel, roestvlekken: veel
- 110 C-HORIZONT
- Zand, matig fijn, zwak siltig, grijs, Formatie van Bodel, Laagpakket van Wierden
- 220

Boring: 5

X: 119183.00
Y: 406142.00

- 0 klinker
- 1 Volledig klinkers, scherp. Bestrating
- 2 Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige. Aan top roest. Bouwzand
- 20 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, resten baksteen, resten puin, donker zwartbruin, Springveer, gegelzuurd aardewerk, leembrokken, geroid, opgebrachte grond

Boring: 6

X: 119185.00
Y: 406187.00

- 0 gras
- 1 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen baksteen, donker zwartbruin, Zandbolkjes, geroid, bouwvoor
- 116 Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen grind, donkerbruin, Zandbolkjes, geroid, leembrokken, top is humeus, roestvlekken: veel
- 176 C-HORIZONT
Zand, matig fijn, sterk siltig, grijs. Lemige laag, humeuze banden
- 200

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleiïg
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiïg
	Veen, sterk kleiïg
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroerd monster
	volumering

overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand

	slib
	water